

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

ODSJEK ZA POVIJEST UMJETNOSTI

PLAN I PROGRAM SVEUČILIŠNOG DIPLOMSKOG STUDIJA
POVIJESTI UMJETNOSTI – opći smjer

Rijeka, travanj 2017.

Kazalo

1. UVOD	3
1.1. Razlozi pokretanja studija	3
1.2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa	5
1.3. Partneri	5
1.4. Otvorenost studija	5
2. OPĆI DIO	6
2.1. Naziv studija.....	6
2.2. Nositelj studija.....	6
2.3. Trajanje studija.....	6
2.4. Uvjeti upisa na studij	6
2.5. Preddiplomski studij	6
2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija	6
3. OPIS PROGRAMA.....	7
3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova	7
3.2. Opis svakog predmeta	9
3.2.1. Obvezni predmeti	9
3.2.2. Izborni predmeti	37

1. UVOD

1.1. Razlozi pokretanja studija

Osim činjenice da na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci već postoji dvopredmetni, četverogodišnji studij povijesti umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti, ovdje navodimo razloge istaknute u postojećem, od Nacionalnog vijeća prihvaćenom programu studija.

Na Filozofskom, ranije Pedagoškom, fakultetu Sveučilišta u Rijeci od 1978. do 2005. godine postojao je jednopredmetni dodiplomski studij likovnih umjetnosti na kojem su studenti stjecali zvanje profesora likovnih umjetnosti. Odsjek za povijest umjetnosti, osnovan u svibnju 2003. godine, kao i studij povijesti umjetnosti izrasli su iz djelovanja Katedre za teoretske predmete studija likovnih umjetnosti. Do pokretanja studija povijesti umjetnosti studenti iz ove regije koji su željeli studirati povijest umjetnosti odlazili su u Zagreb, Zadar, no sve češće u Ljubljanu, Trst ili Veneciju. Osim što se broj takvih studenata od 1990. godine rapidno smanjio zbog imovinskog stanja građana, oni koji su studirali u inozemstvu nisu mogli steći temeljit i primjeren uvid u nacionalnu povijest umjetnosti. K tome, najuspješniji među takvim studentima samo su se iznimno nakon studija vraćali u Rijeku ili njezinu širu regiju. Nedostatak povjesničara umjetnosti u srednjim školama, muzejima, galerijama i institucijama koje se bave zaštitom spomeničke baštine ovdje je i danas vrlo izražen, pa u samom gradu Rijeci već duže vrijeme postoji veći broj slobodnih radnih mjesta za koja se povremeno raspisuju natječaji bez ikakva ishoda.

Spomenička baština Istre, kvarnerskog primorja i otočja te Gorskog Kotara, područja koja gravitiraju Sveučilištu u Rijeci, vrlo je bogata. Iako su se mnogi naši, talijanski i slovenski znanstvenici njome bavili, ona još nije u cijelosti primjerenom istražena ni prezentirana stručnoj ili širokoj javnosti: literatura je većim dijelom zastarjela, dok je ona pisana na talijanskom jeziku često neobjektivna, što je posljedica političkih previranja sredine 20. stoljeća. Nepoznati, zanemareni, neevidentirani spomenici češće propadaju, bivaju otuđeni ili obezvrijeđeni. Stoga je potreba za povjesničarima umjetnosti u ovom području vrlo velika: nužno je prisustvo stručnjaka koji će kroz institucije izravno vezane uz očuvanje i istraživanje spomeničke baštine (uredi za zaštitu spomeničke baštine, muzeji) ili uz one koje se spomenicima neizravno bave (osnovne i srednje škole, novine i elektronski mediji, turizam, izdavaštvo) unaprijediti znanja o baštini, pomoći kod njezina očuvanja te, konačno, ali ne i najmanje važno, unaprijediti svijest široke javnosti o postojanju spomenika, njihovoj vrijednosti i o potrebi nastojanja čitave zajednice za očuvanjem svakog spomenika i ambijenta u kojem se nalazi.

Filozofski fakultet je intelektualno i kulturno žarište svakog sveučilišta čiji se utjecaj u optimalnim okolnostima može i mora osjetiti i izvan akademske sredine. Pokretanjem studija povijesti umjetnosti, uz već postojeće studije, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci će dodatno pomoći širokoj javnosti da stekne primjeren uvid u svoju povijest, značaj spomeničke baštine i ulogu njezina očuvanja te unaprijediti kulturnu i obrazovnu razinu čitave regije.

Studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci želi nastaviti i dalje razvijati stoljetnu tradiciju sveučilišnog poučavanja povijesti umjetnosti u Hrvatskoj koja se je začela na Sveučilištu u Zagrebu, a postoji već čitav niz godina i na Filozofskom fakultetu u Zadru, danas Sveučilištu u Zadru. Većina nastavnika na postojećem Odsjeku likovnih umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci stasala je i znanstveno se usavršavala na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pa će riječki studij povijesti umjetnosti sadržajem, znanstvenim i nastavnim opredjeljenjima, suradnjom u nastavi i znanstvenom istraživanju biti snažno orijentiran na suradnju sa zagrebačkim i zadarskim studijem, istovremeno nastojeći uvesti najbolje sadržaje i nastavne pristupe koji se nude na europskim i sjevernoameričkim sveučilištima.

Magistri povijesti umjetnosti moći će se zaposliti u muzejskim i galerijskim ustanovama, uredima Državne uprave za zaštitu spomenika, srednjim školama, bibliotekama, turističkim agencijama, izdavačkim kućama te mogu raditi kao novinari u tiskanim ili elektronskim medijima. Magistri edukacije povijesti umjetnosti moći će se zaposliti u gimnazijama i svim srednjim školama.

Studij povijesti umjetnosti mora polazniku pružiti temeljitu opću kulturu i sposobnost analize i vrednovanja umjetnosti – znanja koja su ključna za navedene aktivnosti, a stručnjaci ovog profila mogu pomoći u podizanju opće razine znanja i razumijevanja kulture u širokoj javnosti. Osnivanjem studija povijesti umjetnosti te poticanjem i posebnom brigom za najbolje studente osigurao bi se i primjeren broj znanstvenika i istraživača koji je od neprocjenjivog značaja za znanstveno-kulturni status i razvoj čitave regije.

Predloženi program studija povijesti umjetnosti pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci usporediv je s programom Storia delle arti e conservazione dei beni artistici pri Università Cà Foscari di Venezia i Storia e tutela dei beni artistici, Università degli Studi di Firenze. Analogije se odražavaju u sadržaju studija što žele formirati povjesničare umjetnosti koji su, istovremeno, temeljito pripremljeni za znanstveno istraživanje, ali i rad u području konzervacije. Izraženija sličnost ovdje predloženog programa sa srodnim studijima u Italiji nego li, na primjer, u Velikoj Britaniji, izrasta iz sveučilišne tradicije, ali i situacije s nacionalnom spomeničkom baštinom koja je u nas relativno bogata, u dobroj mjeri neistražena, većinom u prilično slabom stanju sačuvanosti te, konačno, povijesno i stilski blisko povezana s umjetnošću Apeninskog poluotoka. U tom smislu, program Diplomskog studija, Teorijsko-istraživački i konzervatorski modul čvrsto je vezan s teorijom i praksom konzervacije spomeničke baštine kroz nositelje kolegija, vanjske suradnike, koji su ujedno i najznačajniji hrvatski konzervatori, te kroz suradnju u realizaciji prvenstveno terenske nastave s Konzervatorskim odjelom u Puli te uredom istog Odjela u Poreču.

Konzervatorstvo ili zaštita kulturnih dobara, što čini vrlo važan dio programa Diplomskog studija, Teorijsko-istraživački i konzervatorski modul, podrazumijeva ukupnost postupaka i radnji u cilju očuvanja, zaštite i prezentiranja kulturnih dobara. Ti postupci i radnje dijele se na dvije grupe: a) analitički, administrativni, organizacijski poslovi i b) tehnički zahvati kojima se fizički obnavlja kulturno dobro -restauriranje. Takva podjela proizlazi dijelom i iz same prirode kulturnog dobra kojem je fizička struktura "nosač" kulturno -povijesnog sadržaja. Kvalificirano postupanje s kulturnim dobrima podrazumijeva poznavanje, koliko sadržaja, toliko materijalne strukture. Nastava struke zaštite kulturnih dobara na humanističkom studiju kao što je povijest umjetnosti ima specifičnosti po kojima se mora razlikovati od učenja iste struke na tehničkom studiju, no ipak treba težiti obuhvatnosti. U prihvatljivoj asimetriji potrebno je usvojiti analitičke postupke interpretacije i valorizacije povijesnih ostataka, dokumenata i umjetničkih djela, zajedno sa znanjima o fizičkim strukturama, uzrocima degradacije i načinima obnove. Tradicija je hrvatskog konzervatorstva da su upravo stručnjaci iz područja povijesti umjetnosti redom bili glavni organizatori i voditelji konzervatorske djelatnosti, dok su stručnjaci drugih struka, uglavnom, bili specijalizirani za pojedine vrste kulturnih dobara ili pojedine tehničke probleme. Djelatnost zaštite kulturnih dobara u temeljitoj je ekspanziji u većini europskih zemalja, posebno Italiji, Grčkoj, Španjolskoj i to zbog značaja koje ima kulturni turizam. U Italiji se osnivaju posebni fakulteti ili studiji za kulturna dobra. Sposobnost interpretacije i valorizacije likovnog predmeta koju povjesničari umjetnosti stječu unutar osnovne struke odlična je podloga za usvajanje znanja koja kvalificirani djelatnik u službi zaštite kulturnih dobara mora imati.

1.2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

- poučavanje povijesti i teorije umjetnosti pri Katedri za povijest umjetnosti i teorijske predmete pri Odsjeku za likovne umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 1978. godine do danas
- poučavanje povijesti i teorije umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 2003. godine

1.3. Partneri

Pokretanje ovog studija u interesu je javnih i državnih institucija poput gimnazija i srednjih škola, muzeja, galerija, Konzervatorskog odjela u Rijeci (Ministarstvo kulture RH), zatim izdavačkih kuća, tiskanih i elektronskih medija, institucija i organizacija koje se bave turizmom, te Sveučilišta u Rijeci. Sve navedene institucije koje djeluju u gradu Rijeci i regiji te prostorima koji inkliniraju riječkom području (Istra, Kvarner i otoci, Gorski kotar, dijelovi Dalmacije) potencijalni su partneri zainteresirani za nastavne programe te sudjelovanje u nastavnim programima. No, u skladu s prethodno navedenim, posebna će se suradnja u procesu nastave ostvarivati s Konzervatorskim odjelom u Puli te uredom istog Odjela u Poreču.

1.4. Otvorenost studija

Preddiplomski i diplomski studij povijesti umjetnosti otvoren je prema pokretljivosti studenata na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ovdje prije svega podrazumijevamo mogućnost suradnje s istovrsnim programima na drugim hrvatskim i inozemnim sveučilištima, razmjenu iskustava, sudjelovanje studenata u nastavi i mogući prijelaz s jednog na drugi program.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija:

POVIJEST UMJETNOSTI

2.2. Nositelj studija

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za povijest umjetnosti

2.3. Trajanje studija

Preddiplomski studij – 6 semestara (3 akademske godine)

Diplomski studij – 4 semestra (2 akademske godine)

2.4. Uvjeti upisa na studij

- završena gimnazija ili druga četverogodišnja srednja škola
- opći uspjeh u gimnaziji ili srednjoj školi, vrednovan prema zakonskim i sveučilišnim propisima
- uspjeh u relevantnim predmetima: povijest umjetnosti, povijest, hrvatski jezik i jedan od stranih jezika
- usmeni i pismeni razredbeni ispit čiji se sadržaj drži općeg gimnazijskog programa povijesti umjetnosti, povijesti i hrvatskog jezika koji je na snazi u vrijeme ispita.

2.5. Preddiplomski studij

Po završetku preddiplomskog studija stječe se zvanje prvostupnika/ce humanističkih znanosti, odnosno postaje se bakalaureus humanističkih znanosti. Kompetencije nosioca ovog zvanja vezane su uz dobru opću kulturu, pismenost i općenito poznavanje povijesnih znanosti, te nešto specifičniji uvid u područje povijesti umjetnosti. Stjecanjem ovakve stručne spreme, studentu se pruža mogućnost zapošljavanja u turizmu, u tiskanim i elektronskim medijima, u izdavaštvu, u galerijskoj djelatnosti, u organizaciji kulturnih događanja, te u gospodarstvu u svojstvu osobe zadužene za javne odnose. Poslije završenog preddiplomskog studija, student može upisati diplomski studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, te sve druge diplomske programe koji budu priznavali ovaj studij.

2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija

- završetkom preddiplomskog studija povijesti umjetnosti stječe se akademski stupanj PRVOSTUPNIKA/CE HUMANISTIČKIH ZNANOSTI odnosno BAKALAUREUS HUMANISTIČKIH ZNANOSTI
- završetkom diplomskog studija povijesti umjetnosti stječe se akademski stupanj MAGISTAR POVIJESTI UMJETNOSTI ili MAGISTAR EDUKACIJE POVIJESTI UMJETNOSTI ovisno o završenom modulu studija.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova

POPIS MODULA/PREDMETA								
Semestar: I.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STAT US ₁	
Opći	Metodologija znanstvenog istraživanja	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	30	0	15	4	O	
Opći	Povijest zaštite kulturnih dobara	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	30	0	15	4	O	
Opći	Umjetnost gradnje	Doc.dr.sc. Luka Skansi	30	0	15	3	O	
Opći	Avangarde	Doc.dr.sc. Luka Skansi	30	0	15	4	I	
Opći	Graditeljska industrijska baština	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	4	I	
Opći	Graditeljska baština 20. stoljeća u Rijeci	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	4	I	
Opći	Hrvatska urbana baština	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	15	0	30	4	I	
Opći	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	15	0	30	4	I	
Opći	Aktivnost izvan studijskog programa*					1-3	I	

POPIS MODULA/PREDMETA								
Semestar: II.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	EC TS	STAT US ₂	
Opći	Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	30	0	15	4	O	
Opći	Interpretativne strategije umjetnosti i kulturne paradigme	Doc.dr.sc. Nataša Lah	30	0	30	4	O	
Opći	Suvremena umjetnost	Doc.dr.sc. Nataša Lah	30	0	15	3	O	
Opći	Srednjovjekovno zidno slikarstvo	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	15	0	30	4	I	
Opći	Umjetnost Bizanta i islama	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	15	0	30	4	I	
Opći	Oltarna pala u Veneciji	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	15	0	30	4	I	
Opći	Klasična umjetnost u baroku	Doc.dr.sc. Damir Tulić	15	0	30	4	I	
Opći	Tržište umjetnina	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	15	0	30	4	I	
Opći	Aktivnost izvan studijskog programa*					1-3	I	

* Do 3 ECTS boda u kategoriji izbornih kolegija student može dopuniti aktivnostima izvan studijskoga programa. Popis aktivnosti izvan studijskog programa putem kojih je moguće steći dodatne kompetencije, prijavni i obrazac izvješća o provedenoj aktivnosti dostupni su na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

¹ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

² VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

POPIS MODULA/PREDMETA								
Semestar: III.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STAT US ₃	
Opći	Teorije umjetnosti 20. stoljeća	Doc.dr.sc. Nataša Lah	30	0	30	5	O	
Opći	Ikonologija	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	30	0	15	3	O	
Opći	Medijacija i kritika	Doc.dr.sc. Nataša Lah	30	0	15	3	O	
Opći	Avangarde	Doc.dr.sc. Luka Skansi	30	0	15	4	I	
Opći	Graditeljska industrijska baština	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	4	I	
Opći	Hrvatska urbana baština	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	15	0	30	4	I	
Opći	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	15	0	30	4	I	
Opći	Graditeljska baština 20. stoljeća u Rijeci	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	4	I	
Opći	Aktivnost izvan studijskog programa*					1-3	I	

POPIS MODULA/PREDMETA								
Semestar: IV.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STA TUS 4	
Opći	Muzejsko-galerijska praksa	Jolanda Todorović, prof.	15	15	15	3	O	
Opći	Skulptura: tehnike, metode interpretacije i atribucije	Doc.dr.sc. Damir Tulić	30	0	15	3	O	
Opći	Srednjovjekovno zidno slikarstvo	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	15	0	30	4	I	
Opći	Umjetnost Bizanta i islama	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	15	0	30	4	I	
Opći	Oltarna pala u Veneciji	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	15	0	30	4	I	
Opći	Klasična umjetnost u baroku	Doc.dr.sc. Damir Tulić	15	0	30	4	I	
Opći	Tržište umjetnina	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	15	0	30	4	I	
Opći	Aktivnost izvan studijskog programa*					1-3	I	
	Diplomski rad					6	O	

* Do 3 ECTS boda u kategoriji izbornih kolegija student može dopuniti aktivnostima izvan studijskoga programa. Popis aktivnosti izvan studijskog programa putem kojih je moguće steći dodatne kompetencije, prijavni i obrazac izvješća o provedenoj aktivnosti dostupni su na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

³ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

⁴ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

3.2. Opis svakog predmeta

3.2.1. Obvezni predmeti

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Nina Kudiš	
Naziv predmeta	Metodologija znanstvenog istraživanja	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznati studente prve godine diplomskog studija povijesti umjetnosti s poviješću i metodologijom znanstvenog istraživanja u humanističkim znanostima, te posebnom s metodologijom istraživanja i metodologijom prezentiranja znanstvenih rezultata u okviru discipline povijesti umjetnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje i razlikovanje različitih pristupa u metodologiji znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti – kako onih povijesnih, tako onih koji se i danas prakticiraju. Temeljito razumijevanje i mogućnost primijene različitih metodoloških pristupa, kao i različitih vrsta znanstvenih i stručnih tekstova. Posjedovanje znanja o načinu koncipiranja, elementima, strukturiranju argumentacije i znanstvenoj opremi znanstvenog i stručnog teksta, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju.

1.4. Sadržaj predmeta

Povijest znanosti: znanost do novog vijeka, novovjekovna i moderna znanost, postmoderne kritike znanosti, povratak retorike. Termin i definicija znanosti, klasifikacija znanosti, vrste znanstvene proze, retorika znanosti i akademsko pismo. Strategije i tehnike akademskog pisma: pripreme za pisanje, struktura i dijelovi, argumentacija, jezik i stil, citiranje i citati, provjera.

Metodologija pristupa umjetničkom djelu u okviru znanstvene discipline povijesti umjetnosti: strategije, faze, sustavnost.

- Metodologija pristupa umjetničkom djelu u okviru znanstvene discipline povijesti umjetnosti: strategije, faze, sustavnost.
- Najvažniji metodološki pristupi:
- Poznavalaštvo, predstavnici, uloga poznavalaštva u 19. i 20. stoljeću, poznavalaštvo danas
- Formalizam: Heinrich Wölfflin i Alois Riegl
- Semiotika
- Suvremena metodologija znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti u praksi: paradigmatički primjeri i praksa pisanja znanstvenog rada, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju, eseja, i slično. Oblikovanje znanstvenog teksta.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarenje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX

(nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F

(neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obavezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	2,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Tijekom semestra studenti su dužni pristupiti kontinuiranoj provjeri znanja u vidu izlaganja tri i pisanja jednog seminarskog rada. Rad treba biti **napisan na standardnom hrvatskom jeziku** te predan na dan izlaganja. Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminara, a vezanih uz datum izlaganja i predaju pisanog rada je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tjedana nastave koji su na raspolaganju. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su održali sva tri izlaganja, a pisani rad je, nakon eventualnih korekcija, prihvaćen i ocijenjen.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezan i sastoji se od deset pitanja (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezan i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO AKTIVNOSTI U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
- Seminarski rad 1	0,5	10
- Seminarski rad 2	0,5	15
- Seminarski rad 3/ samostalno istraživanje	1,5	30
- Usmeni ispit	0,5	15
- ZAVRŠNI ISPIT	1	30
- UKUPNO	4	100

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Dubravka Oraić Tolić, Akademsko pismo, Zagreb 2011
2. M. Hatt, C. Klonk, Art History. A Critical Introduction to Its Methods
3. S. Barnett, A Short Guide to Writing about Art, 2015 (11. izdanje)
4. reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

- D. Preziosi, *The Art of Art History: A Critical Anthology*, 2009 (2 izdanje)
- *Art History and Its Methods*, ed. Eric Fernie (London: Phaidon, 1995) (the first reader for art-historical methods to appear in English)
- časopisi: *Arte Veneta*, *Arte Documento*, *Nuovi studi*, *The Art Bulletin*, *The Burlington Magazine*, *Apollo*, *Renaissance Quarterly*, *Zbornik za umetnostno zgodovino*, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, *Peristil*, i drugi

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Dubravka Oraić Tolić, <i>Akademsko pismo</i> , Zagreb 2011	Dostupan u pdf verziji na mreži	15-20
M. Hatt, C. Klonk, <i>Art History. A Critical Introduction to Its Methods</i>	Dostupan u pdf verziji na mreži	15-20
reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja	Scan dostupan studentima	15-20
S. Barnet, <i>A Short Guide to Writing about Art</i>	Scan dostupan studentima	15-20

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Evaluacija FFRI

Opće informacije		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Povijest zaštite kulturnih dobara	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje znanja o povijesnom razvoju zaštite kulturne baštine i konzervatorske misli u Europi, svijetu i Hrvatskoj. Nacionalni primjeri tumače se u povijesnom kontekstu državnopravnih razlika koje su dovele do pojave različite konzervatorske prakse u primorskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj. Posebna se pažnja posvećuje izrazito naprednim i vrlo značajnim a još nedovoljno poznatim povijesnim primjerima zaštite spomenika na prostoru sjevernoga Jadrana.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Stjecanje znanja o najznačajnijim konzervatorskim zahvatima, povijesnom napretku teorije konzervacije, konzervatorske misli i postupaka, postanku i razvitku konzervatorskih škola te njihovim pokretačima i predvodnicima. Kompetencija valorizacije kulturnog dobra u kontekstu konzervatorskih zahvata koji su se kroz povijest na njemu odvijali.

1.4. Sadržaj predmeta

Stari vijek, Ciceronov govor protiv Vera, Pauzanijin Vodič kroz Heladu, Plinije Stariji, Septimije Sever i Memnonovi kolosi, Plotin, papa Damas I, Majorijanov edikt.

Srednji vijek, Teodorikova nastojanja, Justinijanov kodeks, Karlo Veliki, karolinška obnova, Otoni, zaštita Trajanovog stupa, gradski statuti, humanističko buđenje zanimanja za antiku.

Renesansa, pape i spomenici, Della Valle i Medici, Donatello, Verrochio, Sansovino, Bandinelli, Vasari, Rossellino, Alberti, Palladio, Peruzzi.

Reformacija, protureformacija, Tridentni koncil, švedski pravni akti o zaštiti, Maratta, Contri, Edwards, Piranesi, Winckelmann.

Koncepti XIX. stoljeća, Canova, Valadier, Viollet-le-Duc, Ruskin, Riegl, Boito.

Hrvatska u europskim trendovima i hrv. specifičnosti, Marulić, Papalić, salonitanske ruševine, Dioklecijanova palača, Adam i zanimanje Europe za jadranske spomenike antike, različite konzervatorske prakse u primorskim i kontinentalnim hrv. zemljama i pokušaji prevladavanja, Andrić, Sackinski, Jackson, Hauser, Iveković, Marun, Bulić, Smirich, Kršnjavi, Schmidt, Bolle, Szabo, Karaman, Fisković.

Sjeverni Jadran, razlozi kasnoantičkih, srednjovjekovnih i kasnijih uporaba *spolia*, Arena u Pulsom statutu, providur Emo, spomenici antike u doba renesanse, De Ville, putopisna zapažanja Fortisa, kolekcionar Dinaričić, Carli, prva arheološka istraživanja, tršćanski klasicistički krug i spomenici, Nobile prvi konzervator na istočnoj obali Jadrana, konzervatorski zahvati, dokumentacijska djelatnost, Sabljari na sjevernom Jadranu, Nugent, romantizam, općinjenost skulpturom iz Mletaka i zaštita spomenika u kontekstu nacionalnih buđenja.

Istraživanja kompleksa Eufrazijane, Peteani, Deperis, Millet, Frey, Cirilli, F. Forlati, Molajoli.

Djelatnost Centralne komisije u Istri i na kvarnerskim otocima, A. Gnirs i drugi. Budinichev rad.

Između dva svjetska rata, Szabo u Hrv. primorju, Schnaiderovo popisivanje, talijanska konzervatorska služba u Istri, mreža i djelatnost počasnih konzervatora, Gigante, Lemessi.

Obnova nakon ratnih stradanja, Senj, Pula, Krk, Osor, Pavan, Mirabella Roberti, Freudenreich, Perc

Prva poratna rekognosciranja terena Fučić, Hauptmann, Stele,

Počeci sustavne zaštite nakon Drugog svjetskog rata, od zidnog slikarstva, preko prvih zaštita urbanističkih cjelina, do zaštite tradicijske arhitekture i inventarizacije pokretne baštine, Perčić, Prelogov pristup urbanističkoj zaštiti, Mohorovičićeva djelatnost, slučaj Rijeke, od napredne obnove Trsata do razaranja Staroga grada. Zaštita spomenika tijekom Domovinskog rata.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo: konzultacije_____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja i prisustvovati terenskoj nastavi. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, Sv. Vid, 6, Rijeka, 2001., 127-145.
2. M. Bradanović, Istra iz putnih mapa Pietra Nobilea, Koper, 2012., str. 15-27, 147-161.
3. J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999.
4. T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povijesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983.
5. M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. C. Boito, Spomenik kao knjiga – Spisi o arhitekturi, kulturi i restauriranju 1861.-1886., (odabrao, priredio i komentirao M. Špikić), Zagreb, 2013.
2. M. Dvořák, Katekizam zaštite spomenika, (priredio M. Špikić), Zagreb, 2016.
3. L. A. Horvat, Prilozi povijesnom razvoju čuvanja umjetničkih i kulturno-povijesnih spomenika spomenika u Hrvatskoj, Zagreb, 1944.
4. D. Kečkemet, Vicko Andrić, arhitekt i konzervator 1793-1866, Split, 1993.
5. D. Kečkemet, Robert Adam - Dioklecijanova palača i klasicizam, Split, 2003.
6. B. Mader, Sfinga z Belvederja, Nadvojvoda Franz Ferdinand in spomeniško varstvo v Istri, Koper, 2000.
7. Iva Perčić, Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1949. do 1954. godine, Zbornik zaštite spomenika kulture, sv. 6/7, Beograd, 1957, str. 289-298. Ista, Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1955. do 1958. godine, ZZSK, 10, 1959, str. 323-334. Ista, Konzervatorski radovi na spomenicima u Istri i Hrvatskom primorju od 1959. do 1961. godine, ZZSK, 13, 1962, 182-194.
8. S. Piplović, Alois Hauser u Dalmaciji, Split, 2002.
9. T. Stahuljak, Gjur Szabo - Djelo jednog života, Zagreb, 1995.
10. M. Špikić (ur.), Anatomija povijesnoga spomenika, Zagreb, 2006.
11. M. Špikić, Francesco Carrara, Split, 2010.

12. A. Terry, F. Gilmore Eaves, Retrieving the Record: A Century of Archaeology at Poreč (1847-1947), Zagreb-Motovun, 2001.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, Sv. Vid, 6, Rijeka, 2001., 127-145.	0	15
M. Bradanović, Istra iz putnih mapa Pietra Nobilea, Koper, 2012., str. 15-27, 147-161.	2	15
J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999.	1	15
T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povijesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983.	0	15
M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009.	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Luka Skansi	
Naziv predmeta	Umjetnost gradnje	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Predmet se bazira na pretpostavkama njemačke kulture, koja definira arhitekturu kao *Baukunst*, kao "umjetnost gradnje". Subjekt semestra bit će emblematična svjetska gradilišta od kraja 18. stoljeća do sedamdesetih godina 20. stoljeća, koja su donijela ključne pomake u modernizaciji gradilišta i gradnje, i konceptualnu revoluciju u disciplini arhitekture: najprije željezne, zatim armirano-betonke konstrukcije i na kraju megastrukture i istegljive konstrukcije. Cilj semestra je uvesti studente u razumijevanje realnosti izgradnje objekata, ostavljajući sa strane klasične teoretske, kompozicijske i stilske analize. Jer povijest arhitekture je djelomično i – ako ne i pogotovo – povijest gradnje.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje povijesti arhitekture 19. i 20. stoljeća primjereno razini diplomskog studija. Predmet mora usposobiti studente u razmišljanju o arhitekturi kao produkt tehnoloških, tektonskih i materijalnih uvjeta karakterističnih za vrijeme u kojem je izgrađena.

1.4. Sadržaj predmeta

Predmet će bit strukturiran po ključnim gradilištima između 1750 do 1980 godine: Jacques Germain Soufflot i St. Genevieve; Joseph Paxton i Crystal Palace; James Bogardus i američki neboder; Željezni mostovi u SAD; Auguste Perret i betonska konstrukcija; Peter Behrens i njemačka ambasada; Mies i Barcelonski paviljon; Giuseppe Terragni i Casa del Fascio; Pier Luigi Nervi i Rimska olimpijada 1960; Myron Goldsmith i SOM; Jorn Utzon i Sydney Opera House; EXPO: od Montreala do Osake; Richard Rogers, Renzo Piano i Beauburg; Ove Arup i Cecil Balmond.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje³ rada studenata

Pohađanje		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
-----------	--	---------------------	--	----------------	---	---------------------	--

³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

nastave							
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Kenneth Frampton, *Studies in tectonic culture: the poetics of construction in nineteenth and twentieth century architecture*, MIT Press, Cambridge, Mass 1995. (odabrana poglavlja)
2. Siegfried Gideon, *Prostor, vreme, arhitektura: nastajanje nove tradicije*, Građevinska knjiga, Beograd 1969 (2002) (odabrana poglavlja)
3. Reyner Banham, *Theory and Design in the First Machine age*, MIT press, Cambridge Mass 1960. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

4. Peter Collins, *Concrete: the vision of a new architecture, a study and his precursors*, Faber & Faber, London 1959
5. Bergdoll, B. *Le Panthéon*, Editions Picard, Paris (France), 1989
6. John McKean, *Crystal Palace: Joseph Paxton and Charles Fox*, Phaidon, London 1994.
7. James Bogardus, W. Knight, *The origins of cast iron architecture in America*, Da capo press, Sturges, New York, 1970.
8. Stanford Anderson, *Peter Behrens and a new architecture for the twentieth century*, MIT Press, Cambridge, Mass., 2000..
9. *Les freres Perret: l'oeuvre complete*, ur. Maurice Culot, David Peycere Gilles Ragot, Joseph Abram, Paris, Institut francais d'architecture, Norma, 2000.
10. Josep Quetglas, *Fear of glass: Mies van der Rohes Pavilion in Barcelona*, Birkhauser, Basel 2001.
11. Nicholas Adams, *Skidmore, Owings & Merrill: SOM Since 1936*, M., & Cartwright, L. (2001). *Practices of Looking*. New York: Oxford University Press
12. Peter Rice, *An engineer imagines*, Artemis, London 1994.
13. Peter Murray, *The saga of Sydney Opera House: the dramatic story of the design and construction of the icon of modern Australia*, Spon Press, London, New York, 2004..
14. Nathan Silver, *The making of Beaubourg: a building biography of the Centre Pompidou*, Paris Cambridge, Mass., London MIT, 1994.
15. Cecil Balmond, *Cecil Balmond: Frontiers of Architecture 1*, Prestel, Munich 2013.
16. Jorn Utzon, *Idee di architettura : scritti e conversazioni*, uvod Rafael Moneo, Marinotti, Milano 2011.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Kenneth Frampton, <i>Studies in tectonic culture: the poetics of construction in nineteenth and twentieth century architecture</i> , MIT Press, Cambridge, Mass 1995.	0	15
Siegfried Gideon, <i>Space, Time and Architecture. The Growth of a new tradition</i> , Cambridge (Mass.) 1941	0	15
Peter Collins, <i>Concrete: the vision of a new architecture, a study and his precursors</i> , Faber & Faber, London 1959	0	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima.

Studentska evaluacija.

Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Svladavanje osnovnih metoda analize i izrade dokumentacije kulturnog dobra za potrebe provođenja njihove zaštite i očuvanja. Administrativni i organizacijski postupci s kulturnim dobrima zahtijevaju temeljito poznavanje njihovih fizičkih i kulturno – povijesnih svojstava. Usvajanje tehnika evidencije i dokumentiranja pri kojima se primjenjuju slični postupci kao pri objedinjavanju podataka za monografsku obradu kulturnog dobra

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Osposobljenost u donošenju racionalnih i primjenjivih odluka o postupanju s kulturnim dobrom. Nadogradnja sposobnosti raščlambe kulturnog dobra izvan okvira usvojenih u temeljnoj nastavi povijesti umjetnosti. Stjecanje sposobnosti tehničkoga opisa predmeta, njegove fizičke i kronološke slojevitosti. Sposobnost samostalne primjene tehnika izrade dokumentacije koja služi za registraciju kulturnog dobra, konzervatorskog elaborata kao temelja planiranja–zaštitnog zahvata, inventara i kataloga kao osnove za registraciju, organizaciju izložbi i postavu zbirki.

1.4. Sadržaj predmeta

Izlaže se široka skala standardnih konzervatorskih postupaka pri izradi različitih konzervatorskih studija i elaborata. Donose se primjeri dokumentacije prema vrsti (povijesni-arhivski podaci, analitički opisi, kataloški opisi, kataloška jedinica, fotografije, grafička dokumentacija, specijalna dokumentacija, uzorci) i namjeni (osnovna evidencija, inventar, dokumentacija koja prethodi zahvatu, dokumentacija koja prati zahvat, završni izvještaj, konzervatorska podloga za urbanističko planiranje, konzervatorski projekt, izložbeni projekt). Koristi se mogućnost analize i diskusije na konkretnim konzervatorskim i konzervatorsko-restauratorskim zahvatima na području sjevernoga Jadrana, koji su dostupni za rad na terenu. Dio primjera odabranih za analizu i diskusiju potječe iz prakse voditelja kolegija, jer je za druge realizacije teško pribaviti cjelovitu dokumentaciju. Odabrani su primjeri kulturnih dobara različitih dimenzija, materijala i stupnja ugroženosti. Provođa se edukacija utvrđivanja povijesnih slojeva i faza. Tumače se nedestruktivne i destruktivne metode (sondiranje), fizičke i kemijske analize prikupljanja podataka.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo : konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu***OCJENIVANJE**

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. G. Nikšić, Materijali i tehnike - Konzervacija nepokretnih kulturnih dobara, Split, 2010., skripta
2. T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.
3. I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986.
4. V. Marković, M. Prelog et. al., Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće, Zagreb, 1987.
5. S. Muñoz-Viñas: Contemporary Theory of Conservation, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Bradanović, Analiza i dokumentiranje kulturnih dobara - zbirka tekstova, Rijeka, 2010., (skripta).
2. B. M. Feilden, Conservation of Historic Buildings, London, 1982.
3. P. Galland, K. Lisitzin, A. Oudaille-Diethardt, World Heritage in Europe today, Paris, 2016. (<http://whc.unesco.org/en/eur-na/>)
4. N. Jakšić, R. Tomić, Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije – zlatarstvo, Zadar, 2004.
5. K. Majer, P. Puhmajer, Palača šećerane u Rijeci, Rijeka 2008.
6. D. Marasović, Povijesna jezgra Splita (Studije-programi-realizacije), Split, 2009.
7. D. Miletić, M. Valjato-Fabris, Kapela sv. Filipa i Jakova na Medvedgradu, Zagreb, 1987.
8. G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985. ili 1994. (dostupno i kao skripta u prijevodu R. Oštrića)
9. P. Vežić, Sveti Donat – Rotonda Sv. Trojstva u Zadru, Split, 2002.
10. D. Vokić (priredio), Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada, Zagreb, 2007.
11. Povelja konzervacije i restauracije umjetničkih i kulturnih spomenika, Pogledi, 3-4, 18, Split, 1988., 753-782.
12. Povelje i konvencije o zaštiti kulturne baštine, <http://www.icomos-hrvatska.hr/icomos-hrvatska-arhiva.html> (slobodno za preuzimanje)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
G. Nikšić, Materijali i tehnike - Konzervacija nepokretnih kulturnih dobara, Split, 2010., skripta	Dostupno svim studentima	15
T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.	0	15
V. Marković, M. Prelog et. al., Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće, Zagreb, 1987.	1	15
S. Muñoz-Viñas: Contemporary Theory of Conservation, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005.	1	15
I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986.	0	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine

informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	Interpretativne strategije umjetnosti i kulturne paradigme	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti – opći smjer	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Komparativno upoznavanje povijesti umjetničkih teorija. Razumijevanje kontinuiteta različitih teorija i teorijskih polazišta u okviru povijesti i teorije umjetnosti uključujući srodne discipline poput estetike, filozofije i povijesti kulture. Svojim sadržajem kolegij prethodi kolegijima Teorija umjetnosti 20. stoljeća i Metodika teorije umjetnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje povijesti i teorije umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Posjedovanje kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti predviđenih planom i programom kolegija. Primijena usvojenih pojmova; razumijevanje, prepoznavanje i sposobnost usporedbe temeljnih povijesnumjetničkih i teorijskih pristupa i metoda pojedinih autora i škola kroz povijest. Sposobnos koherentnog i argumentiranog pisanja tekstova koji uključuju primjenu znanja stečenu upoznavanjem sadržaja kolegija

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij obuhvaća povijesni pregled teorije umjetnosti u okviru različitih znanstvenih i kulturoloških disciplina od kritike, preko estetike i povijesti umjetnosti do filozofije i teorije umjetnosti u rasponu od antike do 20. stoljeća. Kroz razvojni slijed teorijskih pristupa obuhvatiti će se različiti teorijski pogledi i pristupi umjetničkom stvaralaštvu, kao i najvažnije tradicionalne znanstvene i interpretacijske metode povijesnumjetničke struke te njihovi glavni zastupnici. Kolegij je sadržajno povezan s kolegijima: *Uvod u povijet i teoriju umjetnosti*, *Umjetnost i stvarnost*, *Teorija umjetnosti 20. st.*, *Metodika teorije umjetnosti*, *Kritika i medijacija umjetnosti*. Program kolegija je korespondentan sadržaju teorijskih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje¹⁰ rada studenata

Pohađanje		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
-----------	--	---------------------	--	----------------	---	---------------------	--

¹⁰ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

nastave							
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	2	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. ppt prezentacije predavanja (elektroničkim putem dostupno svim polaznicima kolegija)
2. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (2000). *Art in Theory 1648-1815. An Anthology of Changing Ideas*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd. (odabrana poglavlja)
3. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (1998.). *Art in Theory 1815-1900. An Anthology of Changing Ideas*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd. (odabrana poglavlja)
4. H. Osborne, *Aesthetics and Art Theory, An Historical Introduction*, London And Harlow 1968.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Tatkarijevič, V. (1978). *Istorija šest pojmova*. Beograd, Nolit.
2. Venturi, L. (1945.). *Storia della critica d'arte*. Roma: Edizioni U. / alternativno: Venturi, L. (1963.). *Istorija umetničke kritike*. Beograd: Kultura.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	Suvremena umjetnost	
Studijski program	Diplomski studij povijest umjetnosti – opći smjer	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje znanja o umjetničkim praksama od razdoblja 50-tih godina 20. stoljeća do danas, i kompariranje umjetničkih pojava od razdoblja postmodernizma s ranijim razdobljima modernizma. Razvijanje kritičkog odnosa prema umjetnosti navedenog razdoblja, ovladavanje interpretacijskim strategijama i sposobnošću njihova tumačenja, valorizacije i u teoriji umjetnosti, kustoskim praksama, komercijalnim platformama i sl.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Usvojeno opće znanje iz povijesti umjetnosti 19. i 20. stoljeća.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekivani ishod kolegija je da studentima humanističkih disciplina pruži osnovni uvid u problemske točke teorije i prakse vizualnosti od pojave postmodernizma do danas, te da se da se u razumijevanju i interpretaciji prilagode pojavi širenja pojma umjetnosti na područje kulture i aktivne recepcije prakse umjetnika i suvremene umjetnosti u globalnom potrošačkom društvu. Od studenta se očekuje sposobnost mapiranja relevantnih ustanova, umjetnika, skupina ili projekata.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij Umjetnost danas izlaže osnovne odrednice suvremene svjetske, europske i nacionalne umjetnosti. Naglasak je na proučavanju umjetničkih fenomena nakon Drugoga svjetskog rata, pravaca i grupa, sve do recentnog stvaralaštva, a koji se promatraju komparativno i simultano. Obrađuje se i stvaralaštvo pojedinačnih istaknutih protagonista svjetske, europske i hrvatske suvremene umjetnosti, zasebno i unutar širih društveno-političkih okolnosti te globalnih fluktuacija na umjetničkoj sceni. Posvećuje se posebna pažnja analizi problemskog diskursa suvremene umjetnosti, kao i usvajanju adekvatnog pojmovnog aparata za samostalnu interpretaciju umjetničkih djela nastalih u promatranim razdoblju.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje¹¹ rada studenata

Pohađanje		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
-----------	--	---------------------	--	----------------	---	---------------------	--

¹¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

nastave							
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave (na fakultetu, terenske i gostujućih predavanja) i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji praktičnog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na usmenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- ppt prezentacije predavanja
- Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
- Buchloh, B. H. D. (2003). *Neo-Avantgarde and Culture Industry : Essays on European and American Art from 1955 to 1975*. Cambridge: MIT Press.
- Buchloh, B. H. D. (1987). Theories of Art after Minimalism and Pop. In H. Foster (Ed.), *Discussions in Contemporary Culture* (pp. 65-70). Seattle: Bay Press.
- Dumbadze, A., & Hudson, S. (2013). *Contemporary Art : 1989 to the Present*. Hoboken: Wiley-Blackwell

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Slobodan izbor relevantnih članaka iz stručnih i znanstvenih časopisa i publikacija

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	TEORIJE UMJETNOSTI 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti – opći smjer	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	30+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Komparativno poznavanje teorije umjetnosti i njoj srodnih teorija estetike, stila i filozofije umjetnosti u odnosu na povijest umjetnosti. Pregledan uvid u razdoblje europske povijesti teorijske misli 20. stoljeća kroz rad Bečke škole povijesti umjetnosti, teoriju avangardi, vizualni formalizam modernističkog pristupa Clementa Greenberga, kritičku teoriju frankfurtskog kruga, teoriju postmodernizma i socijalno kulturoloških okvira discipline. Razvijanje sposobnosti istraživačkog rada i iznošenje rezultata u pisanom obliku.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

nema

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje teorije umjetnosti 20.st. primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti. Stjecanje sposobnosti analize teorijskih tekstova i sposobnosti formuliranja koherentnih i uvjerljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.

1.4. Sadržaj predmeta

Posljedice sloma standardiziranih normativa, protokola i procedura u europskoj umjetnosti. Problematiziranje zadane objektivnosti i uvod u novu povijest umjetnosti. Položaj recipijenta u vrijednosnim sustavima. Novi koncepti, metode, paradigme i diskursi. Bečka škola PU. Kontradikcije modernizma. Modernizam, subjektivnost i formalizma. Kritički modernizam. Umjetnost (kao) teorija. Strukturalizam i poststrukturalizam. Feminizam. Postmoderna i kritika postmoderne. Nova kritička teorija. Nova povijest umjetnosti. Vizualna kultura i vizualne studije.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje¹⁷ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit	2	Esej		Istraživanje	

¹⁷ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. <i>Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu</i>							
Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.							
1.10. <i>Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i>							
30. Šuvaković, M. (2005). <i>Pojmovnik suvremene umjetnosti</i> . Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton. (odabrana poglavlja)							
31. Thompson, J. M. (Ed.). (1999). <i>Twentieth Century Theories of Art</i> . Ottawa: Carleton University Press Inc. (odabrana poglavlja)							
32. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Eds.). (2003). <i>Art in Theory 1900-2000</i> . Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja)							
33. ppt predavanja							
1.11. <i>Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i>							
1. Šuvaković, M. (2006). <i>Diskurzivna analiza</i> . Beograd, Univerzitet umetnosti. (odabrana poglavlja)							
2. Groys, B. (2006). <i>Učiniti stvari vidljivima. Strategije suvremene umjetnosti</i> (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije							
3. Mišević, N., & Zinaić, M. (Eds.). (1982). <i>Plastički znak</i> . Rijeka: ICR.							
4. Knežević, S. (Ed.). (1999). <i>Bečka škola povijesti umjetnosti</i> . Zagreb: Barbat.							
5. Kolečnik, L. (Ed.). (2005). <i>Umjetničko djelo kao društvena činjenica. Perspektive kritičke povijesti umjetnosti</i> . Zagreb: IPU.							
6. Michaud, Y. (2004). <i>Umjetnost u plinovitom stanju. Esej o trijumfu estetike</i> . Zagreb: Naklada Ljevak.							
7. Struken, M., & Cartwright, L. (2001). <i>Practices of Looking</i> . New York: Oxford University Press							
8. Kolečnik, L. (Ed.). (1999). <i>Feministička likovna kritika i teorija likovnih umjetnosti</i> . Zagreb: Centar za ženske studije.							
9. Danto, A. C. (1997.). <i>Preobražaj svakidašnjeg. Filozofija umjetnosti</i> . Zagreb: Kruzak.							
10. Carroll, N. (1995). Danto, Style, and Intention. <i>The Journal of Aesthetic and Art Criticism</i> , 53 (3).							
11. Baudrillard, J. (2001.). <i>Simulakrumi i simulacija</i> . Karlovac: Naklada DAGGK, Biblioteka Psefizma.							
12. Barasch, M. (1998). <i>Modern Theories of Art</i> . New York, London: New York U.P.							
1.12. <i>Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu</i>							
		<i>Naslov</i>		<i>Broj primjeraka</i>		<i>Broj studenata</i>	
1.13. <i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>							

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	
Naziv predmeta	Ikonologija	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Mogućnost ikonološke interpretacije i analize umjetničkog djela temeljena na povijesno umjetničkome znanju, izvorima (tekst) i usvojenoj ikonografskoj strukturi.

Upoznavanje s temeljima jedne od najznačajnijih povijesnumjetničkih metoda. Prikaz povijesnog razvoja metode i najznačajnijih predstavnika.

Samostalno istraživanje i prezentacija u okviru utvrđene teme.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Razumijevanje nastanka i razvoja određenog sadržaja/teme u vremenu i prostoru; njezinog širenja te ishodišta i utjecaja.

Mogućnost čitanja i analize određenog likovnog djela. Mogućnost sudjelovanja u diskusiji i jasnog i argumentiranog obrazloženja teze ili stava. Poznavanje recentne literature i recentnih rezultata istraživanja i doprinosa u disciplini.

Razvijena sposobnost samostalnog istraživanja i obrane određene teze u pisanom i usmenom obliku.

1.4. Sadržaj predmeta

Ikonologija – povijesni pregled; odnos pojmova ikonologija-ikonografija; ikonologija danas

Razvoj ikonološke misli: Warburg, Panofsky, Warburgova škola (biblioteka), Američka škola, kritike ikonologije (Gombrich i suvremeni autori)

Ikonološke metode – interpretacija «slike» s obzirom na ikonografski kontekst, nastanak, kontinuitet i recepciju; način čitanja i recepcije «slike»; promjena načina prikazivanja sadržaja u povijesti umjetnosti

«Slika» kao povijesni dokument

«Slika» kao komentar

Riječ i slika – mehanizmi i tipologija

Case study – interpretacija određenog sadržaja-teme

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Uredno pohađanje nastave; izrada zadanog zadatka – prezentacija obrađene teme.

1.8. Praćenje¹⁸ rada studenata

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednuje se sudjelovanje u raspravama i zajedničkim radioncama; izrada i prikaz prezentacije na zadanu temu; esej završni i usmeni dio ispita.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- M. Vicelja-Matijašić, *Uvod u ikonologiju* (udžbenik), Rijeka, 2015.
- E. Panofsky, *Ikonografija i ikonologija, Život umjetnosti*, 17, 1972.
- Ideal, forma, simbol*. Zagreb, 1995., Biblioteka Instituta PU, (A.M.Warburg: Talijanska umjetnost i internacionalna astrologija u palači Schifanoja u Ferrari)
- W.S. Heckscher, *Geneza ikonologije u: A. Warburg, Ritual zmije*. Zagreb, 1996., Biblioteka Instituta PU
- Panofsky E., *Povijest umjetnosti kao humanistička disciplina, Život umjetnosti* 13, 1971.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Shapiro, M. *Words, Script and Pictures: Semiotics of Visual Language*. New York, 1996.
- Holly, M.A. *Panofsky and the Foundation of Art History*. Ithaca, NY, 1984.
- Image and Belief*. Princeton, 1999.
- Hall, J. *Rječnik tema i simbola u umjetnosti*. Zagreb 1991.
- Gombrich, E.H. *The Sense of Order: A Study of Psychology of Decorative Art*. Ithaca, 1984.
- Schapiro, M. *Words and Pictures*. Hag, 1973.
- Panofsky, E. *Meaning in the Visual Arts*. Chicago, 1998.
- Miles, M. *Image as Insight. Visual Understanding in Western Christianity and Secular Culture*. Boston 1985.
- Warburg, A. *Ritual zmije*. Zagreb, 1996.
- Sindig – Larsen, S. *Iconography and Ritual. A Study of Analytical Perspectives*. Oslo 1999.
- Van Straten, R. *Uvod u ikonografiju*. Zagreb, 2001.
- Kessler, H. *Spiritual Seeing*. Philadelphia, 2000.
- Barber, C. *Figure and Likeness*. Princeton UP, 2002.
- Carboni, M. *L'occhio e la pagina*. Milano, 2002.
- M. Vicelja-Matijašić, *Ikonologija. Kritički prikaz razvoja metode*. Rijeka, 2014.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
M. Vicelja-Matijašić, <i>Uvod u ikonologiju</i> (udžbenik), Rijeka, 2015.	e-izdanje	15
E. Panofsky, <i>Ikonološke studije</i> . Beograd 1975.	2	15
<i>Ideal, forma, simbol</i> . Zagreb, 1995., Biblioteka Instituta PU	3	15
W.S. Heckscher, <i>Geneza ikonologije u: A. Warburg, Ritual zmije</i> . Zagreb, 1996., Biblioteka Instituta PU	3	15
M. Vicelja-Matijašić, <i>Ikonologija</i> , Rijeka, 2014.	5	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

- povratne informacije o studentskom razumijevanju na predavanjima – pisane i usmene
- zaključna rasprava o program kolegija, nastavu i nastavnom materijalu
- evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)
- ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata
- portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

¹⁸ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	MEDIJACIJA I KRITIKA	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti - opći smjer	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Razumijevanje različitih teorijskih pristupa i medijskih praksi likovne kritike, temeljeno na upoznavanju povijesnih, konceptualnih i diskurzivnih razlika. Usvajanje temeljnih spoznaja o izvorima, svrsi i korijenima likovno kritičke misli, s posebnim naglaskom na razlikovanju predmodernih, modernih i postmodernih pristupa. Razvijanje kompetencija u analizi kritičkih tekstova s područja likovnih umjetnosti. Formuliranje kritičkog teksta za dnevne medije i stručne časopise (uviđanjem sličnosti i razlika) uvažavajući različite recepcijske pristupe umjetničkim djelima tijekom povijesti, s naglaskom na suvremenim produkcijama i pristupima. Korištenje usmenih, pismenih i računalnih metoda u izražavanju. Poticanje zanimanja i aktivnosti vezanih uz praćenje, razumijevanje i samostalno kritičko promišljanje likovne kritike.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

nema

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje povijesnih izvora i razvoja umjetničke kritike. Sposobnost jasnog razlikovanja kritičke od povijesno umjetničke teorije i prakse. Sposobnost praćenja promjena kulturnih paradigmi kroz modifikaciju kritike i kroz njezin status u određenoj kulturi. Poznavanje specifičnosti medijacije umjetnosti kroz masovne medije. Poznavanje svih specifičnih modela kritike u 20. stoljeću. Sposobnost pismene artikulacije kritičkog stava o određenoj izložbi, umjetničkom ciklusu, ili određenom djelu.

1.4. Sadržaj predmeta

Razlikovanje i društvena funkcija medija, medijske kulture i medijacije umjetnosti u tom kontekstu. Pozicija umjetničke kritike u odnosu na povijest i teoriju umjetnosti. Razumijevanje Paradigme kulture kao metodološkog okvira umjetničke kritike. Povijesni razvoj discipline kroz pojmove kritičke teorije, frankfurtskog kruga, kritike hegemonije u kulturi, kritike humanizma, kritike modernizma i kritike kritike. Upoznavanje fenomena suvremenog ikonoklazma. Upoznavanje razlike među pojmovima 'dizajniranje publike' i stvaranja vrijednosnih orijentira u kulturi i umjetnosti. Razlikovanje prakse etiketiranja od interpretacije umjetnosti, kritičkih od kustoskih praksi. Definiranja medijskog i društvenog prostora kritike. Uzroci pojave akritične kritike i sintagme 'Kritičar je umjetnik'. Interakcija sadržaja kritičkog pisma i medijske pismenosti. Upoznavanje procesa modifikacije kritičkog diskursa kulture u krizi.

1.5. Vrste izvođenja nastave

predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

Planirano objavljivanje studentskih likovnih kritika u dnevnom tisku, na web portalima i stručnim časopisima.

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje¹⁹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio				Terenska nastava	1		

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave (na fakultetu i terenske) i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji praktičnog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na usmenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Lah, N. (2012). Medijacijska funkcija umjetničke kritike između povijesti i suvremenosti. *Ars Adriatica*, 2, 269-283.
2. Bättschmann, O. (1997). Slika-tekst: problemski odnosi. In S. Briski-Uzelac (Ed.), *Slika i riječ* (pp. 121-147). Zagreb: IPU.
3. Bättschmann, O. (2004 [2001]). *Uvod u povijesnoumjetničku hermeneutiku*. Zagreb: Scarabeus.
4. Venturi, L. (1963 [1945]). *Istorija umetničke kritike*. Beograd: Kultura. (Uvod, str. 3-28)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
2. Kuhn, T. S. (2002.). *Struktura znanstvenih revolucija*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
3. McLuhan, M. (2008 [1964]). *Razumijevanje medija*. Zagreb: Golden marketing - tehnička knjiga.
4. Egleton, T. (2002.). *Ideja kulture*. Zagreb: Jesenski i Turk.
5. Rotar, N. Z. (Ed.). (2005). *Medijska pismenost i civilno društvo*. Sarajevo: Mediacentar.
6. Gavranović, A. (2006). *Medijska obratnica*. Zagreb: Sveučilišna knjižara.
7. Belančić, M. (2007). *Smrt slike (Ogledi iz filozofije umjetnosti)*. Beograd: Medijska knjižara Krug.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija

¹⁹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Jolanda Todorović	
Naziv predmeta	Muzejsko-galerijska praksa	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+15+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je ovladati znanjem i vještinama potrebnim za planiranje, organizaciju i ostvarenje izložbenog projekta.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će nakon položenog ispita iz kolegija Muzejsko-galerijska praksa moći:

1. analizirati ideju, jezik, strukturu i postav izložbe u muzeju ili galeriji
2. osmisлити izložbeni program primijenjujući stečeno znanje i informiranost o povijesnoj i suvremenoj muzejsko-galerijskoj praksi na način da za odabranu temu mogu
3. definirati ciljeve i očekivane rezultate te u sklopu toga interpretirati vrijednosti i značenja muzejskih predmeta u kontekstu odabranog koncepta izložbe.
4. izraditi plan aktivnosti potrebnih za realizaciju cjelokupnog organizacijskog procesa izložbenog programa.
5. primijeniti znanja i vještine stečene uključivanjem u muzejske procese sudjelovanjem u istima: postav izložbe u galerijskom prostoru, stručno vodstvo po izložbi, organizacija depoa, rad u muzejskoj knjižnici i na muzejskoj dokumentaciji. Također primijeniti znanja o načinu pripreme i provedbe izložbenih aktivnosti (npr: izraditi financijski plan u osnovnim elementima, ispuniti obrasce za prijavu programa za financiranje te tako moći koristiti izvore financiranja; koristiti medije u cilju promocije i marketinške komunikacije; ispravno moći primijeniti odgovarajuće zakone i propise nužne u obavljanju izložbene djelatnosti i sl.)

1.4. Sadržaj predmeta

Nakon uvodnog predavanja u kojem razgovaramo o međusobnim očekivanjima od kolegija (studenti i nastavnici), predavanja koja slijede obrađuju sljedeće tematske cjeline:

- Povijesni pregled velikih svjetskih likovnih izložbi
- Razvoj muzejske djelatnosti u Rijeci i pregled važnih povijesnih i suvremenih izložbi i izložbenih projekata
- Životni ciklus izložbe: tipovi izložbi, ciljevi, jezik i struktura izložbe, faze izložbenog programa, tekstovi na izložbi i publikacije
- Vizualni identitet izložbe. Promocija i marketinška komunikacija u kulturi i umjetnosti
- Galerija: izložbeni prostor / oprema / postav / uvjeti za očuvanje građe tijekom trajanja izložbe
- Galerijsko-izložbeni prostori
- Budžet projekta i izvori financiranja (usvajanje pojmova i terminologije iz financijskog plana, javni natječaji, EU fondovi)
- Legislativa (Zakon o zaštiti kulturnih dobara, Zakon o samostalnim umjetnicima, Zakon o autorskim pravima)

Nastava će se odvijati uglavnom u muzejsko-galerijskim izložbenim prostorima, gdje će, osim rada na izložbi, studenti dobiti uvid i u iskustva organizatora različitih tipova izložbi i svih njezinih segmenata.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij

	☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ mentorski rad ☐ ostalo _____					
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
<p>Studentima/studenticama će biti napomenuto kad se očekuje njihovo neizostavno prisustvovanje na predavanjima i obrazložiti će se zašto. Prema dinamici programa studenti će dobivati zadatke i tijekom semestra u fazama pripremati vlastitu izložbu. Na satovima će se ocjenjivati njihov angažman u razgovorima, raspravama, analizama obavljenih zadataka, kao i drugim aktivnostima.</p> <p>Praktični dio kolegija održavat će se i u muzejskim i galerijskim prostorima, prema na početku semestra napravljenom planu i programu (ovisno o izložbenim programima u muzejima/galerijama).</p>							
1.8. Praćenje ²⁰ rada studenata							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	1
Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
<p>Prisustvovanje na nastavi ocjenjivat će se ako tijekom semestra nije bilo više od 3 (neopravdana) izostanka s nastave. Ocjenjivat će se aktivno sudjelovanje na nastavi kako tijekom predavanja tako i tijekom razgovora i priprema izložbenih programa.</p> <p>Osmišljavanje i priprema izložbe ocjenjivat će se tijekom semestra s obzirom na izvršene zadatke prema dinamici kolegija: osmišljavanje teme i ideje izložbe, definiranje ciljeva izložbe, definiranje očekivanih rezultata, izrada plana aktivnosti i gantograma, odabrana građa za postav, idejno osmišljeni postav u izabranom izložbenom prostoru, izrada pratećeg teksta i pratećih aktivnosti tijekom trajanja izložbe. Tijekom semestra provedeni zadaci nosit će 1 ECTS bod. Praktični rad u muzeju (12+3 sata) nosit će 1 ECTS bod.</p> <p>Pismeni dio ispita nosit će 1 ECTS bod.</p>							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ul style="list-style-type: none"> - André Gob - Noémie Drouguet: Muzeologija, Povijest, razvitak, izazovi današnjice; 4. poglavlje Izložba: funkcija prezentiranja; Izdanja Antibarbarus - Eppure si muove - 110 godina muzejske djelatnosti; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, 2003. - Prema novom muzeju, izdanje o zbirkama i projektu nove muzejske zgrade, Muzej moderne i suvremene umjetnosti, 2005. - Ivo Maroević: Uvod u muzeologiju / Muzeološke funkcije, Zavod za informacijske studije, Zagreb, 1993. - J. Pavičić, N. Alfirević i Lj. Aleksić: Menadžment i marketing u kulturi i umjetnosti: Poglavlje 4 (Marketing: planiranje i primjena) i Poglavlje 5 (5.2. Odnosi s javnošću; 5.3. Novi mediji u odnosima s korisnicima i javnošću; 5.4. Prikupljanje sredstava / «fundraising»), izd. Masmedia							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ul style="list-style-type: none"> - Lord, B; G.D. Lord. Manual of the museum exhibition. California: AltaMira Press, 2002. - Informatica museologica 34. (3/4) 2003. Tema broja: Muzejska izložba - Tomislav S. Šola: Eternity does not live here any more -a glossary of museum sins; Tomislav Šola, Zagreb, 2012. - What makes a great exhibition, grupa autora po izboru Paule Marincola, Philadelphia Exhibition Initiative, 2006. - Eilean Hooper Greenhill. 1999. Communication in theory and practice. U: The Educational Role of the Museum, E.Hooper Greenhill (ur.), 28-43. London: New York: Routledge - časopisi: Život umjetnosti, Informatica museologica, Art Review, Flash Art, Kontura, Art News .... - Web siteovi muzeja							

- GoogleArtProject : <http://www.google.com/culturalinstitute/project/art-project>
- GLAM/Wiki: <http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:GLAM/US/About>

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
André Gob - Noémie Drouguet: Muzeologija, Povijest, razvitak, izazovi današnjice; 4. poglavlje Izložba: funkcija prezentiranja; Izdanja Antibarbarus	0	11
Eppur si muove - 110 godina muzejske djelatnosti; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, 2003.	4	11
Prema novom muzeju, izdanje o zbirkama i projektu nove muzejske zgrade, Muzej moderne i suvremene umjetnosti, 2005.	0	11
Ivo Maroević: Uvod u muzeologiju / Muzeološke funkcije, Zavod za informacijske studije, Zagreb, 1993.	1	11
J. Pavičić, N. Alfirević i Lj. Aleksić: Menadžment i marketing u kulturi i umjetnosti: Poglavlje 4 (Marketing: planiranje i primjena) i Poglavlje 5 (5.2. Odnosi s javnošću; 5.3. Novi mediji u odnosima s korisnicima i javnošću; 5.4. Prikupljanje sredstava / «fundraising»), izd. Masmedia	2	11

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Provjerom tjednih zadataka prema dinamici kolegija, zajedničkom analizom i razgovorom o istom. Pismeni ispit iz teorijskog dijela uz primjenu/usporedbu s iskustvom stečenim na primjeru iz prakse.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Damir Tulić	
Naziv predmeta	Skulptura: tehnike, metode interpretacije i atribucije	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija: upoznavanje s povijesno-umjetničkim metodama istraživanja i njihovom poviješću kada je riječ o skulpturi. Usvajanje znanja o različitim tehnikama i materijalima te metodama interpretacije. Upoznavanje i primjena metode atribucije na kiparskim djelima. Kontekstualizacija skulpturalnih djela unutar određenih stilskih epoha kao i usvajanje znanja i prepoznavanja specifičnosti određenih kiparskih škola ili tradicija.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Ovladavanje teorijskim pojmovima, procesima i tehnikama rada u različitim kiparskim medijima. Mogućnost interpretiranja složenih kiparskih djela ili cjelina u svrhu kontekstualizacije istih. Svladavanje osnovnih znanja o atributivnoj metodi u povijesti umjetnosti.

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj kolegija: Kolegij upoznaje studente s tehnikama, metodama interpretacije i atribucije na području kiparstva. Tehnička vještina preduvjet je nastanka kiparskog djela, a razlikuje se s obzirom na materijale u kojima umjetnina nastaje. Stoga se za različite medije, primjerice kamen, mramor, drvo, glina, vosak, bjelokost, bronca primjenjuje usko specijalizirana metodologija proučavanja kao i interpretacija. Atribucija, odnosno atributivna metoda ima za svrhu određivanje autora, vremena i mjesta nastanka umjetnine. Taj složen postupak zahtjeva interdisciplinarni pristup djelu, a s ciljem kako bi ga se što preciznije smjestilo u kontekst nastanka. Poimanje je skulpture, od antike i njezinih kasnijih interpretacija i reinterpretacija, preko kasnog srednjeg vijeka, renesanse, baroka i klasicizma do modernog vremena moguće samo u kontekstualizaciji sa sociološkim, ekonomskim, demografskim, religijskim, geografskim i političkim čimbenicima.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Student je dužan redovito pohađati nastavu, održati seminar kako bi stekao uvjete za pristupanje završnom ispitu.

1.8. Praćenje²¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

O studentu se vodi evidencija pohađanja nastave, aktivnog sudjelovanja u istoj te se ocjenjuje vještina interpretacije zadane seminarske radnje kao i svladanog gradiva na završnom ispitu

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Philippe Bruneau, Mario Torelli, Xavier Barral i Atlet: *Sculpture from Antiquity to the Present Day*, Köln, 2002. odabrana poglavlja
- Roberta Panzanelli: *The Color of Life, Polychromy in Sculpture from Antiquity to the Present*, Los Angeles, 2008. odabrana poglavlja
- Charles Avery, *Bernini, Genius of Baroque*, London, 2006.
- Hans Belting, Hinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke (ur.), *Uvod u povijest umjetnosti*, Zagreb, 2007., odabrana poglavlja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- *La scultura in cartapesta, Sansovino, Bernini e i Maestri lecesi tra tecnica e artificio*, (grupa autora) Milano 2008.
- C. D. Dickerson III, Anthony, Sigel, Ian Wardropper: *Bernini Sculpting in Clay*, New York, 2012.
- Ian Wardropper: *From the Sculptors Hand*, Chicago, 1998.
- Jenifer Montagu, *Roman Baroque Sculpture – The Industry of Art*, London, 1989.
- Matej Klemenčič, *Francesco Robba, Beneški kipar u baročnoj Ljubljani*, Ljubljana, 2013.
- *Tisuću godina hrvatskog kiparstva*, urednik Igor Fisković, Zagreb, 1997.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija FFRi.

²¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

3.2.2. Izborni predmeti

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Luka Skansi	
Naziv predmeta	Avangarde	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti – opći smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Povijesne avangarda zauvijek promjene koncept umjetnosti i postavljaju temelje za novu fazu u umjetničkoj kreaciji. Ta ostaje nerazumljiva, ako se ne naprave nužni koraci unatrag u shvaćanju izvora umjetničke teorije i prakse dvadesetog stoljeća. Heterogenost umjetničkih pokreta analizirati će se ne toliko (ili ne samo) preko kritičkih tekstova i sekundarne literature, već preko protagonista, izvornih umjetničkih i arhitektonskih djela, manifesta, revija i filmova iz razdoblja eksplozije avangarde. Cilj predmeta je uputiti studente u razumjevanje rođenja, razvoja i pada pojma avangarde u umjetnosti i arhitekturi, i medija preko kojih je avangarda komunicirala sa javnošću.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje fenomena arhitektonske i umjetničke avangarde, u povijesnom okviru desetih i šezdesetih godina 20. stoljeća, primjereno razini diplomskog studija. Predmet mora usposobiti studente u artikuliranju povijesne kontekstualizacije avangarda, u oblikovanju njihove analitičke sposobnosti umjetničkog i arhitekturnog objekta, i njihove adekvatne konceptualizacije.

1.4. Sadržaj predmeta

Ruska avangarda; «Vešč-Gegestand-Objet»; revija «Lef»; Bauhaus i «Bauhausbücher»; Le Corbusier i «Esprit Nouveau»; Arhitektura i futurizam; «Verri»; De Stijl; Dada; «Surrealisme»; Mies i „G”; Frank Lloyd Wright; kinematografija avangarda dvadesetih i tridesetih; Arte povera; revija «Spazio»

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje⁴ rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera	1	Referat	1	Praktični rad	

⁴ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Portfolio	znanja					
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu						
Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.						
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)						
17. Rosalind Krauss, <i>The originality of the avant-garde and other modernist myths</i> , MIT Press, Cambridge, Mass 1986.						
18. Benjamin H.D. Buchloh, <i>Neo-avantgarde and culture industry: essays on European and American art from 1955 to 1975</i> , The MIT Press, Cambridge (Mass.) 2000.						
19. <i>Film architecture: set designs from Metropolis to Blade Runner</i> , (ur.) Dietrich Neumann; with essays by Donald Albrecht, Prestel, New York 1996.						
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)						
20. Mario De Micheli, <i>Umjetničke avangarde XX. Stoljeća</i> , Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1990						
21. Catherine Cooke, <i>Russian avant-garde: theories of art, architecture and the city</i> , Academy London, 1995.						
22. <i>G: an avant-garde journal of art, architecture, design, and film 1923-1926</i> , edited by Detlef Mertins and Michael W. Jennings, Getty Research Institute, Los Angeles 2010.						
23. Carol S. Eliel, <i>L'Esprit nouveau: Purism in Paris, 1918-1925</i> , Los Angeles County Museum of Art						
24. <i>De Stijl: the formative years, 1917-1922</i> , MIT press, 1986.						
25. Yve-Alain Bois, <i>Mondrian and the Theory of Architecture</i> , "Assemblage", No. 4 (Oct., 1987), pp. 102-130.						
26. John Milner, <i>Vladimir Tatlin and the Russian avant-garde</i> , Yale University Press, 1983						
27. Magdalena Droste, <i>Bauhaus, 1919-1933</i> , Taschen, 1991.						
28. Vladimir Markov, <i>Russian futurism: a history</i> , MacGibbon & Kee Limited, London 1968.						
29. «Spazio, Rassegna delle Arti e dell'Architettura», Rim 1950-53.						
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu						
Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata		
Rosalind Krauss, <i>The originality of the avant-garde and other modernist myths</i> , MIT Press, Cambridge, Mass 1986.		0		15		
Benjamin H.D. Buchloh, <i>Neo-avantgarde and culture industry: essays on European and American art from 1955 to 1975</i> , The MIT Press, Cambridge (Mass.) 2000.		0		15		
<i>Film architecture: set designs from Metropolis to Blade Runner</i> , (ur.) Dietrich Neumann; with essays by Donald Albrecht, Prestel, New York 1996		0		15		
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija						
Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.						

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković	
Naziv predmeta	Graditeljska industrijska baština	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje temeljnih saznanja o graditeljskoj industrijskoj baštini na globalnom planu (na međunarodnoj i nacionalnoj razini u okviru koje je naglasak na industrijskoj baštini riječke regije 19. i 20. stoljeća).

Ovladavanje interpretacijskim umijećem tih fenomena i sposobnošću njihove valorizacije i komparacije sa sličnim pojavnostima na internacionalnom nivou.

Usvajanje temeljnih znanja o metodi dokumentarizacije i inventarizacije industrijske baštine koja se provodi u okviru kolegija (inventarizacija industrijske baštine na području riječke regije).

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Opće znanje iz povijesti umjetnosti, arhitekture i urbanizma, posebno razdoblja 19. i 20. stoljeća.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanog kolegija polaznici će moći:

- interpretirati, vrednovati i inventarizirati graditeljsku industrijsku baštinu (pojedinačne građevine i industrijske komplekse)
- koristiti se stručnom terminologijom vezanom uz sadržaj kolegija
- samostalno pisanim i usmenim putem obraditi i protumačiti određene teme i fenomene iz sadržaja kolegija
- biti upućeni u novija znanstvena i stručna saznanja iz područja istraživanja graditeljske industrijske baštine
- koristiti se i primijeniti znanje o graditeljskoj industrijskoj baštini na području senzibiliziranja javnosti o njezinoj vrijednosti i značaju za lokalnu i širu zajednicu, posebno kod djece i mladih na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini.

1.4. Sadržaj predmeta

Industrijska graditeljska baština dio je materijalne kulture čiji su fokus napuštena proizvodna postrojenja iz vremena ranoga industrijskog razdoblja koji se odnosi na drugu polovicu 18. stoljeća, zatim cjelokupno 19. stoljeće, u vrijeme kada je industrijski razvoj u svojem zenitu, te na razdoblje 20. stoljeća. Napuštena graditeljska industrijska baština u današnjem postindustrijskom razdoblju postaje sve zanimljivija tema znanstvenih i drugih istraživanja, a pristup njezinom izučavanju i vrednovanju kao i obnovi i prenamjeni je interdisciplinarni, što uključuje i humanističke znanosti (povijest umjetnosti).

Kolegij je koncentriran na nacionalnu graditeljsku industrijsku baštinu (posebno na području riječke regije) koja je po pitanju konstrukcijskih i stilskih svojstvenosti odraz vremena u kojem nastaje, bilo da se radi o baroknom klasicizmu, neoklasicizmu, historicizmu, secesiji, modernizmu i modernizmu. Sadržaj kolegija obuhvaća graditeljsko industrijsko naslijeđe iz navedenoga vremenskog raspona i na međunarodnoj razini, budući da je ovome izuzetno značajnom segmentu materijalne kulture potreban sveobuhvatan i komparativan pristup. Kolegij će pokušati doprinijeti i sistematizaciji i inventarizaciji industrijske baštine na lokalnoj razini te eventualno i u širem nacionalnom okviru.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- X predavanja
- X seminari i radionice
- X vježbe
- obrazovanje na daljinu
- X terenska nastava

- X samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- X mentorski rad
- ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

- redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi (studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave, a oni koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave)
- pisanje seminarskih radova i drugih samostalnih zadataka na zadane teme
- istraživački projekti iz sadržaja kolegija
- inventarizacija graditeljske industrijske baštine
- pismeni završni ispit

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 40 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između 30 i 39,9 ocjenskih bodova pripadaju kategoriji FX i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 40 do 49%). Ukupna ocjena uspjeha: na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Zbornici radova s međunarodnih konferencija o industrijskoj baštini (I, II, III, IV, V), Pro-torpedo, Rijeka, 2003., 2005., 2007., 2010., 2012. (odabrana poglavlja)
Arhitektura historicizma u Rijeci, MMSU, Rijeka, 2001. (poglavlja koja se odnose na industrijsko graditeljstvo)
Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, MMSU, 1997. (poglavlja koja se odnose na industrijsko graditeljstvo)
Moderna arhitektura Rijeke, Rijeka, MMSU, 1996. (poglavlja koja se odnose na industrijsko graditeljstvo)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Historicism u Hrvatskoj 1 i 2, MUO, Zagreb 2000., (poglavlja koja se odnose na industrijsku arhitekturu)
Secesija u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 2003., (poglavlja koja se odnose na industrijsku arhitekturu)
D. Radović-Mahečić, *Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina*, Zagreb, 2007. (poglavlja koja se odnose na industrijsku arhitekturu)
R. Matejčić: *Kako čitati grad*, Rijeka 1993.
Grad za 21. stoljeće, uredila Mirjana Goršić, Karlovac, 2001. (odabrani članci)
Hudson, K. *World Industrial Archeology*, Cambridge University Press, 1969.
Raja, R. *Architettura industriale, storia, significato e progetto*, Edizione Dedalo, Bari, 1983.
Ifko, S. *Arhitekturna baština industrijalizacije, mogućnosti ponovne uporabe*, Informatica museologica, MDC, Zagreb, 1988.
Hudson, K. *Industrial Archeology: an Introduction*, 2 rev. ed. London, John Baker, 1066.
Borsi, F. *Introduzione all' archeologia industriale*, Officina, Roma, 1978.
Cavallotti, C. *Architettura industriale*, Gorlich, Milano, 1969.
Moore, R. and Ryan, R., *Building Tate Modern*, Tate Gallery Publishing, London, 2000.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Arhitektura historicizma u Rijeci, Rijeka, 2001.	2	15
Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, 1997.	2	15
Zbornici radova s međunarodnih konferencija (I, II, III,IV),Rijeka,2003.,2005,2007.,2010.	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković	
Naziv predmeta	Graditeljska baština 20. st. u Rijeci	
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti, opći smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje temeljnih znanja o graditeljskoj baštini Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća (s naglaskom na prvoj polovici), promatrane u nacionalnom i europskom kontekstu. Osposobljavanje studenata za mjerodavno kretanje kroz pluralizam arhitektonskih stilova u odnosnom vremenu. Ovladavanje interpretacijskim umijećem tih fenomena, te sposobnošću valorizacije i komparacije graditeljske baštine Rijeke u nacionalnom i međunarodnom kontekstu. Razvijanje sposobnosti argumentiranog pismenog i usmenog izražavanja i izlaganja kroz izradu seminarskih i drugih samostalnih radova u okviru sadržaja kolegija. Primjena znanja iz sadržaja kolegija na pripremu izlaganja na znanstvenom / stručnom skupu ili na pripremu članka za znanstveni / stručni časopis.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanog kolegija polaznici će moći:

- analizirati, interpretirati, vrednovati i komparirati graditeljsku baštinu Rijeke modernoga doba u nacionalnom i međunarodnom kontekstu
- koristiti se stručnom terminologijom vezanom uz sadržaj kolegija
- samostalno pisanim i usmenim putem obraditi i protumačiti određene teme i fenomene iz sadržaja kolegija
- biti upućeni u novija znanstvena i stručna saznanja iz područja istraživanja graditeljske baštine Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća

1.4. Sadržaj predmeta

Graditeljska baština Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća, s naglaskom na njegovoj prvoj polovici, važan su dio hrvatskoga i europskog arhitektonskog naslijeđa, kojoj zbog neposrednog dodira i upliva srednjoeuropske i mediteranske tradicije pripada specifično mjesto. Recepcija utjecaja koji su primarno dolazili iz urbanih središta srednje Europe (Beča, Budimpešte), ali i zapadne Europe i Mediterana, kao i njihovo miješanje s loklanim iskustvima arhitektonskog i prostornog oblikovanja rezultirali su osobitim vrijednostima koje podjednako pripadaju nacionalnom i globalnom graditeljskom naslijeđu. Stoga se u okviru kolegija graditeljska baština Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća, a s naglaskom na prvoj polovici epohe, u povijesnom i teorijsko-arhitektonskom smislu postavlja u širi kontekst, a njezinom interpretacijom i prezentacijom valoriziraju i afirmiraju svi njezini različiti aspekti: inozemni utjecaji i ambijentalne svojstvenosti.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi (studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave, a oni

koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave). Pisanje seminarskih radova i drugih samostalnih zadataka na zadane teme. Istraživački projekti iz sadržaja kolegija. Završni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit		Esej	0,5	Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 40 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između 30 i 39,9 ocjenskih bodova pripadaju kategoriji FX i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 40 do 49%). Ukupna ocjena uspjeha: na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. R. Matejčić: *Kako čitati grad*, ICR, Rijeka, 1993.
2. *Arhitektura secesije u Rijeci*, Rijeka, MMSU, 1997.
3. J. Lozzi-Barković, *Secesija u arhitekturi Rijeke*, ICR, Rijeka, 2010.
4. *Moderna arhitektura Rijeke*, Rijeka, MMSU, 1996.
5. J. Lozzi-Barković, *Međuratna arhitektura Rijeke i Sušaka, usporedba i europsko okruženje*, Adamić, Rijeka, 2015.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. H. Russell Hitchcock: *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, London 1990.
2. K. Frampton, *Kritička povijest (moderna arhitektura)*, Zagreb, 1992.
3. *Art Nouveau/Jugendstil Architecture in Europe*, German Commission for UNESCO, Dr. Hans Dyrhoff Editor, Bonn, 1988.
4. E. Bairati i D. Riva, *Il liberty in Italia*, Laterza e Figli, Bari, 1985.
5. L. Benevolo, *Storia dell'architettura moderna, II*, Bari, 1960.
6. W. J. R. Curtis, *Modern Architecture since 1900*, Oxford, UK, 1982.
7. V. Fontana, *Profilo di architettura italiana del Novecento*, Marsilio Editori, Venezia, 1999.
8. P. Gossel i G. Lenthauser, *Architecture in the Twentieth Century*, Köln, 1991.
9. C. Jenks, *Moderni pokreti u arhitekturi*, Beograd, 1988.
10. W. Muller, G. Vogel: *Atlas arhitekture 2*, Zagreb 1999.
11. *Secesija u Hrvatskoj*, MUO, Zagreb, 2003., (poglavlja koja se odnose na arhitekturu)
12. T. Premerl, *Hrvatska moderna arhitektura između dva rata*, Zagreb, 1987.
13. D. Radović-Mahečić, *Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina*, Zagreb, 2007.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
<i>Arhitektura secesije u Rijeci</i> , Rijeka, MMSU, 1997.	2	15
J. Lozzi-Barković, <i>Secesija u arhitekturi Rijeke</i> , ICR, Rijeka, 2010.	2	15
<i>Moderna arhitektura Rijeke</i> , Rijeka, MMSU, 1996.	2	15
J. Lozzi-Barković, <i>Međuratna arhitektura Rijeke i Sušaka, usporedba i europsko okruženje</i> , Adamić, Rijeka, 2015.	2	15
R. Matejčić: <i>Kako čitati grad</i> , ICR, Rijeka 1993.	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marijan Bradanović, izv. prof.	
Naziv predmeta	Hrvatska urbana baština	
Studijski program	Diplomski studij povijest umjetnosti, opći smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1., 2. g. DS	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Višegodišnja praksa izvođenja kolegija Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji ukazala je na potrebu uvođenja dodatnog kolegija kojim bi se osnažio segment proučavanja toga tipa baštine u sklopu Diplomskoga studija Povijesti umjetnosti, ponajprije kako bi se primjenom cikličkoga modela, tijekom obje godine diplomskoga studija studentima omogućilo fokusiranje na odabranu temu. Kolegij je zasnovan na načelu općeg uvoda u problematiku istraživanja fenomena urbane baštine sa stajališta povijesti umjetnosti, s naglaskom na nacionalne primjere i njihovu kontekstualizaciju unutar srodne europske baštine, uz postupno uvođenje segmenta razvijanja specifičnih praktičnih znanja u istraživanju povijesnih urbanih cjelina. Studentima povijesti umjetnosti omogućuju se temelji za daljnju stručnu i znanstvenu specijalizaciju u istraživanju urbanih cjelina, disciplini kojom se zasad bavi mali broj povjesničara umjetnosti i povjesničara arhitekture. Omogućuje im se svladavanje vještine analize i prosuđivanja povijesnih urbanih jezgri, tj. osnove za izradu sinteza poput diplomskih radova, članaka ili stručnih (konzervatorskih i sl.) elaborata. Stječu se znanja o pristupu problematici sa stajališta povijesti umjetnosti, zatim znanja o razumijevanju fenomena urbanog nasljeđa, također uz mogućnost interdisciplinarnе primjene, primjerice u povijesnim istraživanjima, pri izradi inventara, web prezentaciji urbane baštine i sl. Osobita se pažnja pridaje interdisciplinarnosti, kojoj se, ovisno o drugom studijskom programu i afinitetu polaznika, prilagođavaju i seminarski istraživački zadaci.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

I

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Stjecanje znanja o fenomenu urbane baštine, razumijevanje problema njezine ugroženosti, potrebe njezinog dokumentiranja i istraživanja te metodologije kojom se ono provodi. Sposobnost analize povijesnih urbanih cjelina, njihovog komparativnog prosuđivanja, razvijanja samostalnog istraživačkog rada i stvaranja vlastitih sinteza.

1.4. Sadržaj predmeta

Urbana baština jadranske i kontinentalne Hrvatske u regionalnom kontekstu urbane baštine južne i srednje Europe i širem kontekstu Europe i Sredozemlja. Metodologija rada u istraživanju i dokumentiranju urbanih povijesnih cjelina. Mogućnosti praktičnih primjena urbanističkih analiza. Prakse zaštite povijesnih urbanih cjelina. Grad i kultivirani krajolik. Rubno se kolegij dotiče i problematike zaštite ruralnih cjelina.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Uz korištenje literature

za seminarski je rad poželjno izvršiti terensko i/ili arhivsko istraživanje na zadanu temu, primjerice, analizu odabrane urbane cjeline (ili njezina dijela) iz svojega zavičaja ili mjesta stanovanja. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje⁷ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. T. Marasović, Srednjovjekovni urbanizam hrvatskih gradova, u: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, sv. II., Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000., 527-551.
2. A. Mohorovičić, Razvoj naselja i gradova na području sjeverne Hrvatske, u: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, svezak II., Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000., 553-583.
3. L. Mumford: Grad u historiji, njegov postanak, njegovo mijenjanje, njegovi izgledi, Zagreb, 1968.
4. M. Suić, Kontinuitet urbane kulture, u: Hrvatska i Europa, kultura znanost i umjetnost, 1. svezak, Rano doba hrvatske kulture, Zagreb, 1997., 97-115.
5. M. Bradanović, Istraživanje i dokumentiranje povijesnih urbanih cjelina (radni materijal koji se prezentira na predavanjima)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. S. Buble, A. Gamulin, Prostorno planiranje u ruralnim cjelinama, Klesarstvo i graditeljstvo, 1-2, 2011., 91-103.
2. B. Dumbović-Bilušić, Prepoznavanje i razvrstavanje krajolika kao kulturnog nasljeđa, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 36, 2012., 47-66.
3. R. Crisan, D. Fiorani, L. Kealy, S. F. Musso, (ed.), Conservation-Reconstruction, Small Historic Centres: Conservation in the midst of Change, European Association for Architectural Education, EAAE, Belgium, 2015.
4. K. Horvat-Levaj, I. Reberski, (ur.), Ludbreg – Ludbreška Podravina, Zagreb, 1997.
5. Huić, Mladen Obad-Ščitaroci, Urbanistički razvoj Gračiča u Istri; Nove spoznaje i čimbenici identiteta naselja, Prostor, sv. 23, br. 2 (50), 208-221.
6. Zlatko Karač, Ariana Štulhofer, Obnova povijesne urbane cjeline Vukovara nakon Domovinskog rata – Kritika modela i metodološki aspekti, Društvena istraživanja, sv. 17, 1-2, (93-94), 2008.
7. T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.
8. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1994., 1995., 2002.
9. Z. Mavar, Prilog metodologiji rada na konzervatorskoj dokumentaciji za potrebe planova prostornog planiranja, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1982/1983, 42-50.
10. M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, sv. I., Zagreb, 1991.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, 2. svezak., Srednji vijek i renesansa, E. Hercigonja ur., Zagreb, 2000.	1	
Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, 2. svezak, Srednji vijek i renesansa, E. Hercigonja ur., Zagreb, 2000.	1	
L. Mumford: Grad u historiji, njegov postanak, njegovo mijenjanje, njegovi izgledi, Zagreb, 1968.	1	
Hrvatska i Europa, kultura znanost i umjetnost, 1. svezak, Rano doba	1	

⁷ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

hrvatske kulture , ur. I. Supičić, Zagreb,1997.		
1.13. <i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Upitnici: Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...) Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet) Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne) Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Analiziranje povijesnog urbanističkog razvitka i karakteristika arhitekture naselja na području sjevernoga Jadrana te njemu gravitirajućih kontinentalnih područja. Definiranje tipologije povijesnih naselja. Razlikovanje općih mjesta zajedničkog razvoja i specifičnosti prisutnih unutar pojedinih povijesnih pokrajina, uvjetovanih posebnošću povijesnoga razvitka, raznorodnim kulturnim utjecajima, razlikama društvenoga uređenja i klimatskim prilikama. Svladavanje metodologije istraživačkoga rada i konzervatorskih postupaka u zaštiti urbanističkih cjelina.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Svladavanje vještine urbanističke analize naselja komparativnom analizom pisanih i grafičkih vrela s dokumentacijom nastalom korištenjem suvremene tehnologije. Usvajanje i primjena specifičnog stručnog rječnika te znanja o inačicama povijesnoga nazivlja koje se koristilo za određeni dio naselja, tip ili dio građevine. Svladavanje konzervatorskih tehnika koje se koriste pri analizama urbanističkih cjelina. Znanja praktičnu primjenu nalaze u znanstveno-istraživačkom i stručnom radu, primjerice pri izradi stručnih podloga za urbanističke planove.

1.4. Sadržaj predmeta

Izlaže se pregled urbanističkoga i arhitektonskoga razvitka naselja na području sjevernoga Jadrana i njegovoga kontinentalnoga zaleđa. Na brojnim primjerima, korištenjem arhivske i suvremene dokumentacije donosi se unutarnja toponimija naselja, ustrojstvo, hijerarhija, kronologija postanka i mijena pojedinih gradskih četvrti, trgova i ulica. Teme se razvijaju prema kronologiji i stilskim mijenama te političkim, kulturnim, gospodarskim, prometnim i geografskim cjelinama. Građa se posebno analizira kroz prizmu problematike zaštite i očuvanja povijesnih naselja.

Teme:

Obalni gradovi zapadne i južne Istre, središta širenja mletačkih graditeljskih modela, kašteli u unutarnjoj Istri, kontrola komunikacija i procesi urbanizacije, kašteli nad Mirnom, kašteli raškoga sliva, međuodnos nekadašnjih pograničnih kaštela mletačke Istre i Pazinske grofovije. Urbanizacija na otocima, naselja različite hijerarhije, gradovi, kašteli i sela, vinodolske luke i njihovi kašteli, poveznice sa zaleđem, razvoj naselja u Gorskom kotaru, naselja liburnijskoga dijela Istre, odnos Trsta, Rijeke, i Senja.

Odnosi utvrđenih plemićkih rezidencija i podgrađa, crkvenih i svjetovnih središta gradova, luke i lučkih instalacija prema gradskim središtima, trgovačkih i stambenih podgrađa, suburbana područja unutar i izvan gradskih zidina, manufakturne i industrijske zone, razvoj novih urbanističkih težišta. Regionalne inačice tipologije i morfologije gradnje. Zaštita i očuvanje povijesnih urbanističkih središta, problemi konzervacije i prezentacije, prenamjene, depopulacije i pretjerane turističke izgradnje.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.							
1.8. Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
*OCJENIVANJE							
Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.							
Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Bradanović, Istra: Urbana povijesna središta – Urbana zgodovinska središča, Pula, 2011. 2. M. Bradanović, Vrbnik. Grad, ljudi i spomenici, Zagreb, 2015. 3. A. Krizmanić, Komunalna palača Pula, Razvitak gradskog središta kroz dvadeset jedno stoljeće, Pula, 1998. 4. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1995, 2002. 5. M. Prelog, Poreč, Grad i spomenici, Beograd, 1957. ili Zagreb, 2007.							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Belamarić, G. Nikšić et al., Pouke baštine za gradnju u hrvatskom priobalju, Zagreb, 2007. 2. M. Bradanović. Grad Krk u srednjem vijeku, Split, 2016. 3. M. Bradanović et. al., Oprtalj/Portole, Oprtalj, 2009. 4. M. Bradanović, Graditeljstvo Lovrana u kasnom srednjem i ranijem novom vijeku, Zbornik Lovranščine, Lovran, 2010., 215-254. 5. M. Bradanović, Graditeljstvo Vinodola u doba pavlina, Czriquenicza 1412, Život i umj. Vinodola u doba pavlina, Crikvenica, 2012. 61-80. 6. M. Bradanović, Razvitak naselja na kvarnerskim otocima – primjer Dobrinja, 139-156., Ars Adriatica, 2, 2012. 7. R. Goy, Venice, The City and Its Architecture, Venice, 1997. 8. E. Hilje, Spomenici srednjovjekovnoga graditeljstva na Pagu, Zadar, 1999. 9. D. Miletić – M. Valjato Fabris, Sokolac – Frankopanski plemićki grad u Brinju, Zagreb, 2003. 10. M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, Sv. I., Zagreb, 1991. 11. S. Štefanac et al., Dioecesis Justinopolitana, l'arte gotica nel territorio della Diocesi di Capodistria, Capodistria, 2000. (poglavlje Architettura ed Urbanesimo, 36-137).							
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu							
Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata			
M. Bradanović, Istra: Urbana povijesna središta – Urbana zgodovinska središča, Pula, 2011		0 Dostupno on-line		15			
M. Bradanović, Vrbnik. Grad, ljudi i spomenici, Zagreb, 2015.		0		15			
A. Krizmanić, Komunalna palača Pula, Razvitak gradskog središta kroz dvadeset jedno stoljeće, Pula, 1998.		0		15			
B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1994, 1995.,		1		15			

2002.		
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Upitnici: Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...) Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet) Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne) Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Marina Vicelja Matijašić	
Naziv predmeta	Srednjovjekovno zidno slikarstvo	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje s tehnikama i razvojem zidnoga slikarstva kao umjetničkog medija od 11. do 15. stoljeća u Europi; razumijevanje načina identificiranja i proučavanja slikarskih radionica; upoznavanje i usvajanje terminologije; poznavanje najznačajnijih primjera srednjovjekovnog zidnog slikarstva na prostoru Italije, Austrije, Slovenije i Hrvatske s posebnim naglaskom na korpus istarskog slikarstva; poznavanje temeljnih ikonografskih i formalnih karakteristika te razvoja stilskih promjena; razvijanje sposobnosti prepoznavanja i analize primjera zidnoga slikarstva te naglasak na važnosti interdisciplinarnog pristupa i kontekstualizacije; upoznavanje s terenskim načinom rada – tehnikama restauracije i konzervacije

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da student nakon položenog ispita može:

- razumjeti osnovna obilježja srednjovjekovnog zidnog slikarstva – stilske i ikonografske odrednice te osnove slikarskih tehnika
- koristiti temeljne metodologije i terminologije povijesti umjetnosti u analizi i interpretaciji pojedinih djela
- koristiti pojmove, vrijednosti i suprotstavljena stajališta te biti svjestan ograničenja i pristranosti povijesnih podataka i izvora
- imati razvijenu svijest o potrebi kontekstualizacije umjetničkog djela i interdisciplinarnog pristupa
- interpretirati (opisati i analizirati) umjetnička djela
- samostalno istraživati, pripremiti i usmeno izložiti prezentaciju

1.4. Sadržaj predmeta

- povijesni kontekst – kritički pregled zidnoga slikarstva od 10. do 15. stoljeća na prostoru Europe
- pregled slikarskih tehnika, terminologije, formalnih i ikonografskih inačica
- regionalna obilježja i posebnosti na europskom prostoru – Italija, Austrija, Slovenija, Hrvatska – izabrani lokaliteti
- uvid u starija i recentna istraživanja – razumijevanje i kritičko promišljanje literature
- formalne i ikonografske analize pojedinih slikarskih programa
- terenska nastava – obilazak istarskih lokaliteta – upoznavanje sa stanjem slikarskog korpusa, metodama restauracije i konzervacije

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave i redovito čitanje tekstova koji su postavljeni kao zadatak za sljedeće predavanje, te u raspravi o njima aktivno sudjelovati.

1.8. Praćenje¹² rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio		Terenska nastava	1				

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu**ZAVRŠNI ISPIT**

Završni ispit je pismeni. Studenti moraju prepoznati, analizirati i interpretirati zadano umjetničko djelo.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Dodwell C. R., *Painting in Europe 800-1200*, London, Penguin Books, 1971. (odabrana poglavlja)
La pittura in Italia. L'Altomedioevo (ur. C. Bertelli), Milano, Electa, 1994. (odabrana poglavlja)
Demus O., *Romanesque Mural Painting*, New York, Harry N. Abrams, Inc. Publishers, 1970. (odabrana poglavlja)
Fučić B., *Istarske freske*, Zagreb, 1963.
READER – odabrani članci

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Bisconti F., *Le pitture delle catacombe Romane. Restauri e interpretazioni*, Tau Editrice, 2011.
Affreschi absidali nella basilica di Aquileia. Progetto di restauro (ur. E. Accornero), Centro di catalogazione e restauro dei beni culturali, Villa Manin di Passariano, 1999.
La pittura nel Veneto. Le origini (ur. F. Flores d'Arcais), Milano, Electa, 2004.
Romano S., *Riforma e tradizione 1050-1198, La pittura medievale a Roma*, Corpus vol. IV, Jaca Book, 2006.
Rasmo N., *Affreschi del Trentino e dell'Alto Adige*, Trento, Itas, 1971.
Dodwell, Ch. R., *The Pictorial Arts of the West 800-1200*, Yale University Press, 1993.
Medioevo: i Modelli, Atti del Convegno internazionale di studi, Parma, 27 settembre – 1 ottobre 1999 (ur. C. Quintavalle), Università di Parma, Electa, 2002.
Camille M., *Gothic Art. Glorious Visions*, Prentice Hall College Press, 2003.
Early Italian Painting and Works of Art 1300 – 1450. London, 1983.
La pittura in Italia. Il Duecento e il Trecento, Milano, 1986.
Il Trecento Adriatico: Paolo Veneziano e la pittura tra Oriente e Occidente, Milano 2002.
Zeri F. – Gardner E., *Italian Painting. North Italian Schools*, New York, 1986.
Fučić B., *Vincent iz Kastva*, Zagreb, 1992.
Fučić B., *Majstor iz Konstanca*, Brseč-Zagreb, 2000.
Hilje E., *Gotičko slikarstvo u Zadru*, Zagreb, 1999.
Paolo Veneziano, stoljeće gotike na Jadranu, Zagreb, 2004.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Dodwell C. R., <i>Painting in Europe 800-1200</i> , London.	1	15
Demus O., <i>Romanesque Mural Painting</i> , New York	1	15
Fučić B., <i>Istarske freske</i> , Zagreb, 1963.	1	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

¹² **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

- povratne informacije o studentskom razumijevanju na predavanjima – pisane i usmene
- zaključna rasprava o programu kolegija, nastavi i nastavnom materijalu
- evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)
- ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata; portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	
Naziv predmeta	Umjetnost Bizanta i Islama	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

- upoznavanje s povijesnim razvojem umjetnosti Bizanta i Islama
- razumijevanje odnosa „zapadne“ i „istočne“ kršćanske umjetnosti
- prepoznavanje temeljnih formalnih i ikonografskih elemenata bizantske umjetnosti
- prepoznavanje temeljnih odlika umjetnosti Islama

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

- poznavanje pojmova, povijesnih odrednica, razvoja stilskih mijena unutar Bizantske umjetnosti
- prepoznavanje i mogućnost formalno-ikonografske analize određenog djela, te njegovo smještanje u povijesni kontekst
- mogućnost povezivanja centara i prepoznavanja odnosa centar-periferija-provincija
- samostalan rad na zadanu temu

1.4. Sadržaj predmeta

- povijesni okvir nastanka bizantske umjetnosti – osnovne odrednice i različiti pristupi u definiranju
- tri faze razvoja Bizantske umjetnosti – osnovne formalne odrednice kroz analizu i tumačenje umjetničkih djela
- ikonografija Bizantske umjetnosti
- pogled s Istoka i sa Zapada
- bizantska umjetnost na Mediteranu – utjecaji na istočnom Jadranu – Venecija - adriobizantinizam
- bizantska umjetnost balkanskih zemalja – širenje na ruski prostor
- umjetnost Islama – osnovne povijesne odrednice – formalni i ikonografski vokabular – ozabrani primjeri

1.5. Vrste izvođenja nastave

- X predavanja
- X seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- X terenska nastava

- samostalni zadaci
- X multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

- Uredno pohađanje nastave
- Prezentacija na dogovorenu temu

1.8. Praćenje¹³ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

- vrednovanje rada studenta vrši se na temelju praćenja njegova rada tijekom semestra i ocjenjivanjem prije svega aktivnosti na nastavi. Studenti imaju obavezu pročitati i komentirati izabrana poglavlja (tekstove) koji spremaju za svaki sat. Imaju obavezu napisati i prezentirati seminarski rad na zadanu temu, te u usmenom razgovoru na kraju kolegija provjerava se vladanje usvojenim činjenicama.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Cormac R. *Byzantine Art*. Oxford 2000
Vicelja M., *Istra I Bizant*. Rijeka, 2008.
Reader

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Krautheimer R. -Curcic S., *Early Christian and Byzantine Architecture*. Yale UP 1992.
Grabar A., *Umetnost Bizanta*. Novi Sad, 1986.
Rice D.T., *The Art of Byzantine Era*. New York 1994.
Rodney L., *Byzantine Art and Architecture (An Introduction)*. Cambridge 1996.
Izbor članaka

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Cormac, R. <i>Byzantine Art</i> . Oxford 2000	2	15
Vicelja, M., <i>Istra I Bizant</i> . Rijeka, 2008	5	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

- povratne informacije o studentskom razumijevanju na predavanjima – pisane i usmene
- zaključna rasprava o programu kolegija, nastavu i nastavnom materijalu
- evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)
- ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata
- portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

¹³ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Nina Kudiš	
Naziv predmeta	Oltarna pala u Veneciji	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje studenata s poviješću i razvojem oltarnih pala na Apeninskom poluotoku te s kontekstom nastanka i razvoja te paradigmatičkim primjerima renesansnih oltarnih pala u Veneciji i na području Serenissime, što uključuje Istru, kvarnerske otoke i Dalmaciju. Upoznavanje studenata sa strukturom znanstvenog članka, uvećanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnosti opisa i analize artefakata te sposobnosti sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova iz područja povijesti umjetnosti (uže područje: renesansna umjetnost u Veneciji). Upoznavanje s najznačajnijim primjerima venecijanskih oltarnih pala 17. i 18. stoljeća.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje povijesti i razvoja oltarnih pala na Apeninskom poluotoku te konteksta nastanka i razvoja te paradigmatičkih primjera renesansnih oltarnih pala u Veneciji i na području Serenissime, što uključuje Istru, kvarnerske otoke i Dalmaciju. Poznavanje strukture stručnog članka, posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnost opisa i analize artefakata te sposobnost sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova iz područja povijesti umjetnosti (uže područje: renesansna umjetnost u Veneciji). Poznavanje najznačajnijih primjera venecijanskih oltarnih pala 17. i 18. stoljeća.

1.4. Sadržaj predmeta

Oltarna pala kao tip i njezina povijest. Venecija kao centar, pitanja terminologije, fizičko okruženje (crkva sv. Marka, bizantska tradicija, gotička tradicija, nova arhitektura, svjetovne građevine, osvjetljenje), namjena i korištenje (vjerski život laika, juspatronatus, teme i posvete, pouke i podsjetnici, oltarne pale i ostali prikazi), naručioc (kler, pojedinci i obitelji, bratovštine, državni službenici, izvoz), praksa izrade (odluke o obliku i sadržaju, konstrukcijske metode, slikari i altaristi, cijene i način plaćanja, transport, uvoz), renesansni počeci (gotička tradicija, zbivanja u Padovi i odjeci u Veneciji, nastanak „svetog razgovora“), Antonello i njegovo nasljeđe 1475. – 1500. (Antonellove venecijanske pale, „sveti razgovor“ triumphant, poliptisi i triptisi, pojava narativnih pala), od rane do visoke renesanse 1500. – 1516. (kontinuitet i promjene u „svetim razgovorima“, razvoj narativnih pala, stranci – i foresti), skulptura 1450. – 1530 (poliptisi i tabernakuli, reljefi, brončana pala, arhitektonska pala), Tizian nakon Bellinija, kasnorenesansne transformacije, nove pobožnosti poslije Tridentskog koncila. Oltarna pala u Veneciji u 17. i 18. stoljeću. Oltarne pale u Istri i Dalmaciji.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarenje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX

(nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obavezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

1.8. Praćenje¹⁴ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	1	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Tijekom semestra studenti su dužni pristupiti kontinuiranoj provjeri znanja u vidu izlaganja i predavanja pisanog seminarskog rada. Seminarski rad treba biti **napisan na standardnom hrvatskom jeziku** te predan na dan izlaganja. Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminara, a vezanih uz datum izlaganja i predaju pisanog rada je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tjedana nastave koji su na raspolaganju. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su održali oba izlaganja, a pisani rad je, nakon eventualnih korekcija, prihvaćen i ocijenjen.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezan i sastoji se od 10 do 15 pitanja (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezan i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Peter Humfrey, *The Altarpiece in Renaissance Venice*, New Haven ; London : Yale University Press, cop. 1993.
2. Patricia Meilman, *Titian and the Altarpiece in Renaissance Venice*
3. Grupa autora, *Italian Altarpieces 1250-1550: Function and Design*, odabrana poglavlja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. La pittura nel Veneto. Il Seicento
2. La pittura nel Veneto. Il Settecento
3. Reader s izborom članaka iz hrvatskih i međunarodnih znanstvenih časopisa

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Peter Humfrey, <i>The Altarpiece in Renaissance Venice</i>	1	10-15
Patricia Meilman, <i>Titian and the Altarpiece in Renaissance Venice</i>	0	10-15
reader	Scan dostupan	10-15

¹⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

	studentima	
1.13. <i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Evaluacija FFRI		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Damir Tulić	
Naziv predmeta	Klasična umjetnost u baroku	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje studenata s djelima, autorima te stilskim mijenama i njihovim uzrocima što su se manifestirali u 17. i 18. stoljeću prvenstveno na području Italije, a kojima su neposredni uzori bila djela iz klasične umjetnosti. Upoznavanje s difuzijom antičkih predložaka te varijacijama u interpretaciji pojedinih djela i njihovoj popularnosti. Razumijevanje uzročno posljedičnih veza u promjenama stila i ukusa u razdoblju od kasnog manirizma do klasicizma s kraja 18. stoljeća kao i pojava formaliziranja umjetničkog stvaranja kroz školovanje na Akademijama lijepih umjetnosti. Studenti će naučiti metodologiju poučavanja razvoja stilskih mijena te kako učenje prilagoditi maksimalnom razvijanju potencijala učenika. Usvojit će različite strategije i načine poučavanja sukladno temi i sadržaju koji se obrađuje, kao i potrebu za terenskom nastavom i radom na terenu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Upisan diplomski studij povijesti umjetnosti

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Osposobljavanje studenta za prepoznavanje, kompariranje i razumijevanje pojedinih klasičnih djela, autora i njihova utjecaja na suvremenike i kasnije generacije. Stjecanje znanja o društvenom životu te stvaranjima zbirki umjetnina u 17. i 18. stoljeću s posebnim naglaskom na skupljanje djela iz klasične umjetnosti.

1.4. Sadržaj predmeta

- Klasična umjetnost kao bezvremensko djelo; izabrani primjeri skulpture i njene interpretacije kroz povijest; formalna analiza i tumačenje umjetnina kroz njihovu kontekstualizaciju s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka, povijesne, sociološke, gospodarske i ideološke okolnosti. Proučavanje i podučavanje te prenošenje znanja kroz komparativnu analizu, terminologiju i vokabular te suvremeni, interdisciplinarni način prenošenja kompleksnog znanja.
- Barokna umjetnost kao ponovno oživljavanje antike: predrasude i zablude o antiklasičnosti baroknih djela na primjerima skulpture: interpretativni problemi i nametnute ideologije; naglasak na učenju o povezivanju usvojenih sadržaja i kritičkom mišljenju
- stvaranje kolekcija i kiparskih zbirki klasičnih umjetnina u Italiji od 16. – 18. stoljeća: zbirke kao mjesto pedagoškog rada, procesi proučavanja i restauracije antičkih umjetnina kako katalizator usvajanja ili revitaliziranja klasičnog stila u umjetnosti ranog novog vijeka.
- Osnivanje Akademija lijepih umjetnosti (Rim, Venecija, Firenca, Milano): formalna izobrazba umjetnika prema antičkim modelima kao najvišem idealu koji je postignut u povijesti umjetnosti. Formalno znanje i institucija kao nositelj umjetničkih pravaca – problemi interpretacije.
- Obrnuti procesi – barokne i klasicističke kopije antičkih originala, tržište i falsifikati. Kopije kao ključni nastavni element u podučavanju i prenošenju znanja.
- Grafički listovi i crteži kao sredstva širenja umjetničkih ideja: multidisciplinarnost i multimedijalnost u prenošenju ideja i učenju.
- Značaj klasične i barokne umjetničke baštine u lokalnom kontekstu, preciznije iščitavanje javnih spomenika u kontekstu kompleksnog znanja

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____				
1.6. Komentari						
1.7. Obveze studenata						
Student je dužan redovito pohađati nastavu, održati seminar i predati njegovu pisanu verziju kako bi stekao uvjete za potpis te mogao pristupiti završnom ispitu. Uvjeti za potpis: - redovito pohađanje nastave: najmanje 70% - izrada i prezentacija seminarskog rada na dogovoreni datum - predavanje pisane verzije seminarskog rada koja će od nastavnika biti prihvaćena						
1.8. Praćenje ¹⁵ rada studenata						
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad		
Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	0,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad
Portfolio						
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu						
O studentu se vodi evidencija pohađanja nastave, aktivnog sudjelovanja u istoj te se ocjenjuje vještina interpretacije zadane seminarske radnje kao i svladanog gradiva na završnom ispitu Konačna ocjena se sastoji iz sljedećih elemenata: - ocjena usmenog izlaganja seminarskog rada i pp prezentacije - ocjena prve verzije pisanog rada – seminarski rad - ocjena iz završnog ispita						
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)						
1. Rome, <i>Art & Architecture</i> (ur. Marco Bussagli) Könneinan, 2005. (odabrana poglavlja) 2. <i>Scultura del 600'a Roma</i> (ur. Bacchi, Andrea), Milano, 1996. (odabrana poglavlja) 3. Francis Haskell, Nicholas Penny, <i>Taste and the Antique: the Lure of Classical Sculpture : 1500 – 1900</i> , New Haven – London: Yale University Press, 1990. 4. Jenifer Montague, <i>Roman Baroque Sculpture, The Industry of Art</i> , London, 1992.						
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)						
1. Carlo Cresti, Claudio Rendina, <i>Palazzi of Rome</i> , Könneinan, 2005. 2. Anna Lo Bianco, Cecilia, <i>La storia, l'immagine, il mito</i> , Roma, 2006. 3. Wittkower, Rudolf, <i>Art and Architecture in Italy 1600 to 1750</i> , Harmondsworth (Pelican) 1972 4. <i>Baroque, Architecture, Sculpture, Painting</i> , Könemann, 2004.						
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu						
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata				
Jenifer Montague, <i>Roman Baroque Sculpture, The Industry of Art</i> , London, 1992.	1	10-15				
Rome, <i>Art & Architecture</i> (ur. Marco Bussagli) Könneinan, 2005.	1	10-15				
<i>Scultura del 600'a Roma</i> (ur. Bacchi, Andrea), Milano, 1996.	1	10-15				
Francis Haskell, Nicholas Penny, <i>Taste and the Antique: the Lure of Classical Sculpture : 1500 – 1900</i> , New Haven – London: Yale University	1	10-15				

¹⁵ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Press, 1990.		
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Evaluacija FFRI		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr.sc. Nina Kudiš, red. prof.	
Naziv predmeta	Tržište umjetnina od 1400. do 1800.	
Studijski program	Povijest umjetnosti, diplomski studij	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina diplomskog studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznati studente prve i druge godine diplomskog studija povijesti umjetnosti s tržištem umjetnina u razdoblju od 1400. do 1800. na Apeninskom poluotoku i u Europi, točnije s cijenama, običajima, dinamikom i načinom prodaje i potraživanja starijih i suvremenih umjetnina.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje i razumijevanje tržišta umjetnina u razdoblju od 1400. do 1800. na Apeninskom poluotoku i u Europi. Razumijevanje ponude i potražnje, oblikovanja cijena, naručivanja i oblikovanja velikih zbirki u navedenom razdoblju,

1.4. Sadržaj predmeta

Umjetnička vrijednost: etika i psihologija novca
Demografija, kronologija i geografija
Tržišna vrijednost: poklanjanje, pregovaranje i procjena
Nadnice, plaće i cijene
Tržište starijim umjetninama u 17. i 18. stoljeću
Nastajanje zbirki, nestajanje zbirki
Rim: gospodarski uvjeti, broj i vrste slikara, veliki posao Pietra da Cortone, cijene slika
Napulj: slikarska proizvodnja u gradu, demografija, stanovništvo, gradnja i migracije umjetnika
Bologna: socijalna podloga, ugovori i isplate
Firenca: plaća po danu, po procijeni ili redovita primanja, stranci, zidno slikarstvo
Venecija: umjetnost i trgovina, novac, socio-ekonomski status umjetnika, ponuda i potražnja, oblikovanje cijene
Tržište umjetnina u Austriji i Njemačkoj, Francuskoj i Flandriji, Nizozemskoj i Engleskoj
Različite umjetničke vrste

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarivanje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX (nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obavezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

1.8. Praćenje¹⁶ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	1	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO AKTIVNOSTI U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Seminarski rad	1	20
Referat	1	30
Usmeni ispit	0,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	30
UKUPNO		100

Tijekom semestra studenti su dužni pristupiti kontinuiranoj provjeri znanja u vidu izlaganja dva i pisanja jednog seminarskog rada. Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminara, a vezanih uz datum izlaganja rada je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tjedana nastave koji su na raspolaganju. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su uspješno održali izlaganje.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezan i sastoji se od 10 (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezan i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

1. R. E. Spear, P. Sohm, *Painting for Profit*, 2010
2. *A Brief Overview of the Dutch Art Market in the 17th century*, http://www.essentialvermeer.com/dutch-painters/dutch_art/ecnmcs_dtchart.html
3. M. O'Malley, *The Business of Art. Contracts and the Commissioning Process in Renaissance Italy*, 2005.
4. *The Art Market in Italy, 15th – 17th Centuries*, 2003
5. I. Cecchini, „Forme dello scambio. La pittura ed i circuiti del mercato artistico a Venezia nel Seicento“, u *La pittura nel Veneto. Il Seicento*, vol. II, Milano 2001, str. 757 – 786
6. F. Etro, L. Pagani, *The market for paintings in the Venetian Republic from Renaissance to Rococo*, 2012

1.10. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. A. Tummers, K. Jonckheere, *Art Market and Connoisseurship. A Closer Look at Paintings by Rembrandt, Rubens and their Contemporaries*, Amsterdam 2008
2. B. Cowan, *Art and Connoisseurship in the Auction Market of Later Seventeenth-Century London*
3. F. Vermeulen, *The Colour of Money: Dealing in Pigments in Sixteenth-Century Antwerp*

¹⁶ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

4. R. E. Spear, *A Database of Prices Paid to Painters in Seventeenth-Century Rome*, 2010
5. časopisi *Arte Veneta*, *Arte Documento*, *Art Bulletin*, *Nuovi studi*, *Zbornik za umetnostno zgodovino* i slično

1.11. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
<ul style="list-style-type: none"> R. E. Spear, P. Sohm, <i>Painting for Profit</i>, 2010	0	12
<ul style="list-style-type: none"> O'Malley, M (2005), <i>The Business of Art. Contracts and the Commissioning Process in Renaissance Italy</i>, Yale University Press	1	12
<i>The Art Market in Italy, 15th – 17th Centuries</i> , 2003	1	12
I. Cecchini, „Forme dello scambio. La pittura ed i circuiti del mercato artistico a Venezia nel Seicento“, u <i>La pittura nel Veneto. Il Seicento</i> , vol. II, Milano 2001, str. 757 – 786	dostupan PDF	12
F. Etro, L. Pagani, <i>The market for paintings in the Venetian Republic from Renaissance to Rococo</i> , 2012	dostupan PDF	12
A. Tummers, K. Jonckheere, <i>Art Market and Connoisseurship. A Closer Look at Paintings by Rembrandt, Rubens and their Contemporaries</i> , Amsterdam 2008	dostupan PDF	12
B. Cowan, <i>Art and Connoisseurship in the Auction Market of Later Seventeenth-Century London</i>	dostupan PDF	12
F. Vermeulen, <i>The Colour of Money: Dealing in Pigments in Sixteenth-Century Antwerp</i>	dostupan PDF	12
R. E. Spear, <i>A Database of Prices Paid to Painters in Seventeenth-Century Rome</i> , 2010	dostupan PDF	12

1.12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata